

Засновники: Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Виходить двічі на тиждень.*
Головний редактор В. Горовий, д-р іст. наук, професор, заступник гендиректора НБУВ. *Редакційна колегія:* Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. *Бюлетень підготували:* Т. Гранчак, О. Ворошилов. *Адреса редакції:* НБУВ, просп. 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044) 524–25–48, (044) 525–61–03. E-mail: siaz2014@ukr.net, www.nbuviar.gov.ua. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження із СІАЗ: siaz2014@ukr.net**

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

Додаток до журналу «Україна: події, факти, коментарі»

**№ 86
(3 грудня 2015 р.)**

ЗМІСТ

| | |
|---|----|
| У ЦЕНТРІ УВАГИ..... | 2 |
| АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС..... | 5 |
| ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА..... | 10 |
| ВИКОНАВЧА ВЛАДА..... | 18 |
| ПОЛІТИКА | 29 |
| ЕКОНОМІКА | 33 |
| ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ..... | 39 |

У ЦЕНТРИ УВАГИ

Робочий візит Президента України П. Порошенка до Литовської Республіки

2 грудня Президент України П. Порошенко прибув з дводенним робочим візитом до Литовської Республіки.

Під час візиту Президент України зустрівся з президентом Литви Д. Грібаускайте.

Під час бесіди П. Порошенко заявив, що Україна не піддасться на шантаж Росії щодо набрання чинності торговельної частини Угоди про асоціацію України і ЄС.

П. Порошенко висловив переконання у єдності ЄС у питанні санкцій проти Росії у відповідь на дії, які підривають або ставлять під загрозу незалежність України.

Президент Д. Грібаускайте оцінила створення Національного антикорупційного бюро, тому що від цього залежить безвізовий режим для України. «Хочу похвалити Україну за створення антикорупційного бюро. Від цього сильно залежить безвізовий режим», – зазначила вона і додала, що Литва надає підтримку дружній державі в боротьбі за свободу і європейське майбутнє.

Президент Литви вважає, що військовий досвід української армії є дуже цінним і для Литовської Республіки. «Жодна армія світу не має такого військового досвіду, як українська. Це для нас важливий досвід», – підкреслила Д. Грібаускайте.

Також Д. Грібаускайте зазначила, що нинішній стан на Сході України є дуже далеким від миру. «Крихке перемир'я на Україні – це не мир. Угода про припинення вогню постійно порушується, ще не відведено важке озброєння, не відновлено контроль України за кордонами. Росія продовжує зневажати міжнародне право в Україні, а демонстрована нею боротьба з тероризмом – малопереконлива. Ми не можемо за це платити безпекою Європи та України», – сказала лідер Литви. Вона також підкреслила, що санкції щодо агресора повинні діяти до повної реалізації мінських угод.

Під час ради президентів Литви й України було підписано програму культурного співробітництва на 2016–2020 рр., яка сприятиме поглибленню двосторонніх зв'язків у галузі мистецтва та освіти, обміну досвідом у галузі збереження культурної спадщини, підвищення популярності литовських представників мистецтва в Україні.

У заяві для представників ЗМІ П. Порошенко подякував Д. Грібаускайте за величезний внесок у відновлення суверенітету, незалежності й територіальної цілісності на всій українській території та тверду позицію Литви та її президента, які виступили адвокатом позиції України в міжнародних організаціях, зокрема у Європейській раді та Раді Безпеки

ООН, під час розгляду питань про анексію Криму й агресію на Донбасі, під час розслідування терористичної атаки підтримуваних Росією терористів на літак МН-17, а також під час надзвичайно важливих кроків у реформуванні країни.

«Європейська інтеграція для України сьогодні є національною ідеєю, яка об'єднує країну так, як 25 років тому, починаючи з 13 січня, ця ідея об'єднувала всю Литву. Ці реформи ви започаткували 25 років тому, і нам надзвичайно корисний ваш досвід, ваша допомога радниками, передачею цього досвіду у багатьох сферах, про які ми сьогодні говорили», – наголосив П. Порошенко.

Президент особливо відзначив зацікавленість у досвіді з реформування державного резерву, антимонопольного комітету, електронного урядування, у досвіді в боротьбі з корупцією. При цьому глава держави подякував за схвальні слова щодо перших антикорупційних кроків України – організації Антикорупційного бюро, спеціалізованої антикорупційної прокуратури.

Глава Української держави запевнив у рішучості щодо подальших антикорупційних кроків. «Хочу вас запевнити, що ми це робимо не для європейської інтеграції, не для безвізового режиму, це ми робимо для нашої держави. Ваша підтримка і Ваші добрі слова нам дуже потрібні», – наголосив П. Порошенко.

Глава Української держави висловив сподівання, що його нинішній візит до Литви сприятиме наближенню України до ЄС.

Серед питань, що було обговорено, Президент України особливо відзначив співпрацю у військово-технічній сфері. «Сьогодні ми рішучі у своєму бажанні забезпечити національну безпеку», – наголосив П. Порошенко.

Президент подякував за тверду позицію, яка неодноразово висловлювалася Литвою, що Україна має залишатися на перших позиціях європейського порядку денного. «Ні в якому разі жодні події у світі – ні жахливі терористичні атаки в Парижі 13 листопада, ні безвідповідальні дії Російської Федерації в Сирії – не повинні відволікти увагу світу від ситуації в Україні, від агресії проти нашої держави», – заявив Президент України.

У свою чергу Президент Литви Д. Грібаускайте запевнила, що Литва завжди підтримуватиме Україну у її боротьбі за суверенітет і територіальну цілісність та допомагатиме їй на шляху євроінтеграції. Лідер Литви побажала громадянам України витримки та розуміння необхідності реформ. «Я радію, що Україна об'єднана, і люди розуміють, чого вони хочуть», – сказала вона.

Також президенти разом відкрили українсько-литовський бізнес-форум.

Під час виступу перед представниками бізнесу обох країн Президент нагадав події дворічної давнини, коли українська громадськість і український бізнес чекали на підписання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. «І коли стало відомо, що Угоди не буде, наступного дня мільйони людей вийшли на вулиці. Вони вимагали не підвищення зарплат чи пенсій, не зменшення податків чи отримання якихось соціальних пільг. Люди вимагали Європу», – наголосив П. Порошенко.

Говорячи про поточну ситуацію, Президент наголосив: «Ми не дамо себе шантажувати – ні постачанням газу, як це робилося 24 роки, ні економічними санкціями, які запроваджуються проти України вже з 2013 р., абсолютно безпідставно. Причини чисто політичні – вони хочуть вирішувати за українців, як нам жити далі, як нам далі бути, як нам розвиватися. А ми вже навчилися вирішувати самі».

Президент наголосив на тому, що поглиблена і всеохоплююча зона вільної торгівлі України з ЄС, яка запрацює з 1 січня 2016 р., створює унікальні можливості, «коли все вирішуватиме не корупція, яка пов'язана з нашим східним сусідом (більше заплатив, більшу долю на ринку маєш), а пов'язана з простими факторами бізнесу: ефективністю, конкурентоздатністю, якістю».

Українсько-литовський бізнес-форум організований МЗС Литовської Республіки, Асоціацією торгово-промислових і ремісничих палат Литви, Вільнюською торгово-промисловою та ремісничою палатою, Міністерством економіки України, Українською спілкою промисловців і підприємців, Торгово-промисловою палатою України та Київською торгово-промисловою палатою. На форумі, зокрема, було представлено програму приватизації українських державних підприємств та інвестиційних можливостей країни, а також обговорено реалізацію потенціалу Угоди про асоціацію України з ЄС для економічного співробітництва двох країн.

Крім того, Президент П. Порошенко зустрівся із Сеймом Литви та його головою Л. Грауженене.

Глава Української держави висловив вдячність Сейму Литовської Республіки за важливу політичну підтримку України й чітку позицію литовських депутатів щодо засудження агресії Росії та окупації Криму, дотримання жорсткої санкційної політики щодо цієї країни-агресора, а також необхідності належного виконання всіх положень мінських угод. «Ми цінуємо кожну з 14 резолюцій, які ухвалив литовський Сейм на підтримку суверенітету і територіальної цілісності України та засудив окупацію Криму і вимагав звільнення Н. Савченко», – сказав Президент.

«Ми розуміємо вашу рішучість у боротьбі за свою свободу. Литва завжди підтримувала і буде підтримувати ваше прагнення до свободи», – сказала спікер литовського Сейму і привітала українські реформи на шляху до ЄС.

Литовські парламентарі відзначили демократичний характер місцевих виборів, які відбулися в Україні.

У свою чергу Президент високо оцінив зусилля литовських парламентарів, спрямовані на консолідацію підтримки України в рамках Європейського Союзу, зокрема у Європейському парламенті.

П. Порошенко також відзначив важливість підтримання активних українсько-литовських міжпарламентських контактів, які мають сприяти, серед іншого, кращій взаємодії двох країн у питаннях протидії російській агресії, реалізації євроінтеграційної політики України, зокрема в контексті вивчення литовського досвіду проведення реформ, необхідних для

імплементатії Угоди про асоціацію між Україною і ЄС.

Під час розмови лідера України з прем'єр-міністром Литви А. Буткявічюсом були узгоджені подальші кроки в контексті набрання чинності з 1 січня 2016 р. договору про зону вільної торгівлі між Україною і ЄС. Україна створить групу з вивчення досвіду Литви щодо виведення товарів на європейські ринки.

Окрему увагу під час зустрічі було приділено питанням активізації торговельно-економічного співробітництва, розвитку спільних проектів у сферах транспорту, енергетики, сільського господарства.

П. Порошенко й А. Буткявічюс також обговорили перспективу будівництва нових газопроводів з метою постачання в Україну газу з Клайпедського LNG-терміналу. У цьому контексті Президент вніс пропозицію щодо участі українських компаній у будівництві газопроводу GIPL між Литвою та Польщею.

Співрозмовники також розглянули можливості подальшого розширення двосторонніх обмінів у сферах культури й освіти, реалізації нових гуманітарних проектів.

Також у рамках візиту до Литовської Республіки Президент України П. Порошенко зустрівся з українською громадою Литви. Зустріч відбулася біля пам'ятника Т. Шевченку у Вільнюсі (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2015. – 2.12).*

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

І. Рудь, мол. наук. співроб. СІАЗ НБУВ, канд. політ. наук

Місцеві вибори на Закарпатті: боротьба за владу чи поділ сфер впливу?

Закарпатська обласна виборча комісія на засіданні 3 листопада 2015 р. затвердила Протокол «Про результати виборів депутатів Закарпатської обласної ради у багатомандатному виборчому окрузі». Відповідно до цих результатів, кількість виборців, які взяли участь у голосуванні, становить 466 758.

У підсумку партія «Єдиний центр» отримала 100 211 голосів (22,79 %) і 19 мандатів; БПП «Солідарність» – 79 393 голоси (18,06 %) і 15 мандатів; партія «Відродження» – 56 490 голосів (12,85 %) і 11 мандатів; Партія угорців України – 41 517 голосів (9,44 %) і вісім мандатів; ВО «Батьківщина» – 37 751 голос (8,59 %) і сім мандатів; Опозиційний блок – 23 689 голосів (5,39 %) і чотири мандати.

Невдовзі після оголошення результатів виборів партія «Єдиний центр» зробила заяву, у якій, зокрема, проголошувалося: «Ініціатором формування

коаліції депутатських фракцій у Закарпатській обласній раді може бути лише партія-переможець місцевих виборів, а процес формування більшості має проходити публічно і відкрито.

Більше того, політична сила «Єдиний центр», як лідер народної підтримки на Закарпатті, ще 26 жовтня запропонувала представникам демократичних партій сформувати більшість в обласній раді. До таких переговорів приєдналися ВО «Батьківщина» та Партія угорців України. «Єдиний центр» відкритий до залучення в переговорний процес Блоку П. Порошенка «Солідарність» з метою сформувати потужну коаліцію, яка буде працювати на розвиток області.

Координатором фракції «Єдиний центр», а також переговорів щодо формування коаліції є З. Ленд'єл, який відкритий до діалогу зі всіма демократичними силами, які здобули мандати на виборах до Закарпатської обласної ради».

Здавалося, що подібна заява приведе до швидкого процесу формування коаліції в Закарпатській облраді, однак подальші події фактично продемонстрували небажання переможців виборів та інших партій до реального діалогу і прийняття консолідованих рішень, у першу чергу в питанні обрання голови облради.

Очевидним стало й те, що формальна перемога «Єдиного центру» на минулих виборах усе ж не дала цій політсилі можливості сформувати однопартійну більшість. Тим більше, згідно із законом про місцеві ради, формування постійної більшості в місцевих радах не передбачено.

Наведена вище заява «Єдиного центру» вказує також на те, що наразі є спроби диктувати свої умови як з боку «Єдиного центру», так і безпосередньо його лідера В. Балогі іншим політичним силам.

Щоб зрозуміти суть теперішніх непорозумінь у облраді, слід враховувати специфіку владних відносин на Закарпатті.

На Закарпатті налічується близько 12 «груп впливу», найвідоміші з яких група В. Балогі, група В. Медведчука, «хустська група», звідки вийшли колишні губернатори Лунченко й Губар. Місцеві закарпатознавці виділяють також ще невелику «великобerezнянську групу», яка контролює ряд переходів через кордон. В Ужгороді має сильні позиції група экс-мера С. Ратушняка. Усі вони тісно переплетені між собою, а їхні сфери впливу поділені. Коли виникають розбіжності, це виливається в справжні кримінальні розборки, подібні тим, які відбулися 11 липня в Мукачевому.

Повністю знищити цю систему – означає наразі зруйнувати весь закарпатський соціум. Взаємовідносини серед впливових груп більше нагадують феодальні і зав'язані родинно-кумівськими зв'язками. Тому перед губернатором Г. Москалем не стоїть завдання повністю ліквідувати всі групи впливу. Наразі губернатор радше прагнув би домовлятися. І цей процес уже почався.

Підсумок місцевих виборів на Закарпатті, незважаючи на формальну першість «Єдиного центру», говорить про зміни в розтаванні сил у області та поступову втрату монополії В. Балогі на цей найзахідніший регіон України.

Як і під час президентства В. Януковича, група В. Балого наразі ділитиметься впливом із сучасними впливовими політичними гравцями, серед яких вирізняються президентська «Солідарність» і нова партія екс-«регіоналів» «Відродження».

Відповідно ці три партії і здобули більшість голосів закарпатців. Відносний успіх екс-«регіоналів» з «Відродження» не став для Закарпаття несподіваним: за останнє десятиріччя вони встигли розбудувати розгалужену мережу осередків на Закарпатті, а на попередніх місцевих виборах ПР завжди набирала вагому частку голосів.

На цьогорічних місцевих виборах головна боротьба точилася за таким поділом. З одного боку «Єдиний центр», список якого в області очолював В. Балого, з іншого – «Солідарність», яку вів на вибори Г. Москаль. Політсила В. Балого набрала на кілька депутатських мандатів більше, але ця перемога зовсім не та, на яку розраховував лідер партії. Якщо порівняти результати цих місцевих виборів з виборами у 2010 р., то очевидною стане втрата позицій «Єдиного центру». Крім того, слід враховувати, що на місцевих виборах 2015 р. провладна політсила «Солідарність» не задіювала адмінресурс у тих масштабах, як це було раніше.

За результатами попередніх місцевих виборів 2010 р. у обласній раді «Єдиний центр» мав 44 % підконтрольного йому депутатського корпусу, у новій матиме близько 30 %. І це лише за умови втілення заяв, які робив останнім часом В. Балого, про бажання об'єднатися з Партією угорців України й «Батьківщиною» для створення більшості в обласній раді. Очевидно, що й така більшість, за умови її створення, буде нестабільною, з можливою перевагою лише в кілька голосів.

Однак на сьогодні Партія угорців України вже заявила, що дотримуватиметься нейтралітету. «Батьківщина», яка наразі належить до правлячої коаліції в Києві, теж не прагне гуртуватися з ЄЦ.

Водночас у облраді можливе інше політичне об'єднання. Наразі зрозуміло, що природним союзником пропрезидентської «Солідарності» є «Відродження», яке налаштовано опозиційно до В. Балого. Однак їм навіть за умови об'єднання не вистачає голосів для більшості, хіба що таку політичну коаліцію підтримають окремі депутати з інших фракцій, що для Закарпаття завжди було характерним. Оглядачі з цього приводу зауважують, що закарпатські місцеві депутати завжди були лояльними до влади й завжди готові скористатися шансом вигідно обміняти свої політичні дивіденди на економічні.

Невтішна ситуація у «Єдиного центру» і в районних радах області. Тільки в одному з 13 районів йому вдалося покращити показник п'ятирічної давнини – Хустський район віддав за ЄЦ 33 % голосів.

Натомість у інших районах області ЄЦ мало місце істотне зниження показників. Наприклад, у Мукачевому «Єдиний центр» з підтримки в 76 % у 2010 р. опустився до 47 % у 2015 р., у Мукачівському районі рівень підтримки упав удвічі – з 72 до 36 %. Схожа ситуація склалася на Свалявщині та в Чопі, де «Єдний центр» набрав удвічі менше, на Міжгірщині

– у три рази менше, а в Ужгороді взагалі результати партії зменшилися порівняно з 2010 р. у п'ять разів.

Особливо несподіваними є результати «Єдиного центру» в обласному центрі, адже тут команду «єдиноцентристів» вела відома в місті людина – ректор Ужгородського національного університету В. Смоланка. Відповідно, якщо в минулому скликанні міської ради ЄЦ мав найбільшу фракцію, то нині партія ледве подолати прохідний бар'єр, отримавши восьмий результат.

Тож, попри умовно перше місце на виборах до обласної ради, В. Балозі слід робити термінові висновки щодо подальшої стратегії збереження впливу своєї політичної сили в області. Нагадаємо, що ще п'ять років тому «Єдиний центр» брав участь у місцевих виборах як всеукраїнська партія, хоча набрав лише близько 1 % голосів. На сьогодні ж «Єдиний центр» став суто локальним проектом, який і на самому Закарпатті поступово витісняють з провідних позицій. Аналітики роблять прогнози, що в більшості районів керівниками рад стануть або представники «Солідарності», або їхні союзники. Крім того, варто зазначити, що з п'яти міст обласного підпорядкування тільки в одному – Мукачевому – переміг ставленик ЄЦ, син В. Балози А. Балоза, який набрав 62,7 %.

Водночас главі облдержадміністрації та місцевої «Солідарності» Г. Москалю вдалося на цих виборах вирішити важливе завдання: позбутися двовладдя в закарпатській пропрезидентській команді. Адже обласний виборчий штаб очолював не він і прорахунки з відбором кандидатів, що призвели до втрати голосів, було списано на адресу народного депутата В. Пацкана. У конфлікті, який навіть ззовні був помітним, Президент України П. Порошенко став на бік керівника ОДА Г. Москаля. Тому тепер можна прогнозувати, що місцева закарпатська президентська команда запрацює злагодженіше.

Експерти також не залишили поза увагою виборчий процес на Закарпатті.

Зокрема, *доктор юридичних наук, професор (УжНУ) В. Лемак* вважає, що місцеві вибори на Закарпатті у 2015 р. навряд чи кардинально змінять життя регіону чи окремих його громадян. На думку експерта, якби процес децентралізації у всій країні був завершеним, то від результатів виборів дійсно б залежало, хто реально керуватиме областю й районами. Наразі цього не буде, тому не слід надто драматизувати результати виборів, наголосив В. Лемак. Однак ці вибори для Закарпаття є, без сумніву, важливими. Насамперед тому, що місцеві вибори 2010 р. не були вже зовсім «вільними», вважає В. Лемак.

Крім того, на сьогодні, підкреслив експерт, вибори проводяться за іншими правилами – новий Закон України «Про місцеві вибори» вперше запропонував «відкриті списки», коли місце кандидата в списку залежить від його результатів у територіальному окрузі. Для змін важливіше навіть інше: сьогодні політична конкуренція здійснюється чесніше, і, без сумніву, ми побачимо інший розклад у обласній раді та на районному рівні.

Як вважає В. Лемак, закарпатці очікують більшої уваги місцевих

органів влади у вирішенні місцевих справ. «Самі громади сьогодні є більш активними, ніж кілька років тому, і ця позитивна енергія мусить бути використана на користь суспільству. Не можна говорити, що в області лише дві вагомні політичні сили (“Єдиний центр” і “Солідарність”), таких сил більше», – вважає В. Лемак.

Однак у Закарпатській області є своя специфіка. Не лише так звані провладні партії мають доступ до адміністративних важелів і відтак до можливості зловживання ними на виборах. Як наголошує В. Лемак, на рівні органів місцевого самоврядування значний вплив, інколи домінуючий, має політична сила, яка виступає з позицій гострої критики уряду і Президента. В інших областях такий феномен зустрічається рідше.

Цікаві думки про методи агітації на Закарпатті висловив Я. Гулан, прес-секретар Закарпатського осередку Громадянської мережі «Опора». На його думку, списувати з рахунків «Єдиний центр» зарано. Як наголошує Я. Гулан, ЄЦ – місцева партія, з напрацьованим як позитивним, так і негативним досвідом. Так, останнім часом представники цієї політсили були дискредитовані у світлі липневих подій у Мукачевому, але закарпатці пам’ятають і багато чого позитивного, пов’язаного з ЄЦ. Наприклад, так звану, як назвав її експерт, «благодійність», яку роками провадить партія в краї. Це щорічні подарунки дітям на Миколая чи Новий рік, роздача продуктів, допомога під час повеней тощо.

Як розповів Я. Гулан, у період свого «становлення» В. Балога часто практикував роздавання продуктових наборів для пенсіонерів. «Ця практика так чи інакше додавала і додає ЄЦ популярності серед місцевого населення, – наголошує Я. Гулан. – Крім того, за ЄЦ традиційно голосують, як за “своїх хлопців”, які з одного села, району чи міста, тому результати місцевих виборів є скоріше тимчасовими, а не катастрофічними для “Єдиного центру”».

Подібної думки про можливість подальшого збереження впливу «Єдиного центру» на область дотримується М. Шелемба, кандидат політичних наук, викладач кафедри країнознавства УжНУ. На його думку, у Закарпатській обласній раді за результатами виборів сформувалися два основні політичні гравці – це «Єдиний центр» і «Солідарність», які впродовж всієї виборчої кампанії та після неї ведуть політичну боротьбу. Після виборів усе ж у вигіднішій позиції, на думку експерта, опинилася партія «Єдиний центр», яка, маючи відносну більшість – 19 депутатів, робить спроби формування коаліції навколо себе, до якої вже фактично запросила Партію угорців і ВО «Батьківщина». «У такому форматі ЄЦ отримає більшість у 34 депутати, – сказав М. Шелемба. – У такій ситуації на посаду голови обласної ради може претендувати З. Ленд’ел, який має досвід у подібній сфері. Але не думаю, що цей варіант буде легко втілити в політичну реальність. Зважаючи на те, що Г. Москаль, попри гучні заяви, залишається головою Закарпатської ОДА, нас чекає подальша політична активність у “Солідарності”, яка намагатиметься разом з депутатами партії “Відродження” збудувати навколо себе коаліційну більшість.

Також не виключено досягнення ситуативного політичного компромісу “Солідарності” з ЄЦ. Яка б не була сформована більшість, з упевненістю можна сказати, що в ній прийматиме участь Партія угорців Закарпаття (КМКС), а також один із заступників належатиме цій політичній силі. Закарпатська обласна рада VII скликання у випадку недосягнення політичного компромісу між основними політичними гравцями буде нестабільною та неефективною».

Отже, узагальнюючи результати місцевих виборів 2015 р. у регіоні, можна сказати, що будь-яка більшість у обласній раді Закарпаття буде можливою лише з мінімальною перевагою, що передбачає доволі важке життя цьому депутатському корпусу, якщо протистояння між Г. Москалем і В. Балогою триватиме. Говорити ж про істотне зменшення впливу партії В. Балого «Єдиний центр» наразі зарано, хоча про повну її монополію вже не йдеться (*Матеріал підготовлено з використанням інформації таких джерел:* <http://vynohradivnews.in.ua/novini/zakarpattya/2842-zakarpatska-oblasna-viborcha-komsya-oprilyudnila-rezultati-viborv.html>;
<http://vynohradivnews.in.ua/novini/vynohradivshina/politika/2961-andryiv-stayermerom-uzhgoroda-udvch-viperedivshi-ratushnyaka.html>;
<http://mistaua.com/Новосту/Прочее/вибору-на-закарпатті-бойова/60179/?setcity=1012>; <http://reporter.vesti-ukr.com/art/y2015/n25/17107-siciliya-za-karpatami.html>;
<http://infoprostir.com.ua/?p=71432>;
<http://goloskarpat.info/analytics/56018b0622503>;
<http://nv.ua/ukraine/events/eks-regional-andriiv-pobedil-na-vyborah-mera-uzhgoroda---opora-80335.html>;
<http://transkarpatia.net/transcarpathia/politic/56312-prikrivayuchis-deyami-maydanu-baloga-destablzuye-situacyu-na-zakarpatt.html>;
<http://transkarpatia.net/transcarpathia/voice/55148-rezultati-viborv-do-zakarpatskoyi-oblasnoyi-radi.html>;
<http://zakarpattya.net.ua/News/148018-Baloha-shkoduie-shcho-nekompetentna-vlada-zainiata-formuvanniam-shyrkyne-peredbachyla-zahrozu-pavodku-na-Zakarpatti>;
<http://zaholovok.com.ua/mizhgirskii-ta-rakhivskii-raioni-zalishayutsya-pidtoplenimi>;
http://www.ukrinform.ua/rubric-other_news/1886694-vibori_2015_po_zakarpatski_baloga_vs_moskal_2098341.html;
<http://karpatnews.in.ua/news/109874-ofitsiini-rezultaty-vyboriv-na-zakarpatti-foto.htm#sthash.0UqZqNs5.dpuf>; <http://karpatskijobjektiv.com/partiya-ugortsiv-ukrayini-nabrала-8-6-golosiv-vibortsiv-u-zakarpatsku-oblradu>).

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Ухвалення змін до Конституції України у частині децентралізації дозволить Україні стати успішною європейською державою. На цьому наголосив Голова Верховної Ради України В. Гройсман, виступаючи під час конференції «Конституційна реформа в Україні: досягнення та перспективи»

у четвер у Києві.

Ці зміни, наголосив В. Гройсман, є надзвичайно важливими, їх ухвалення дозволить змінити нашу країну та здійснити глибинні реформи в інших сферах. Нині, зазначив В. Гройсман, «ми в одному кроці» від прийняття рішення щодо остаточного ухвалення змін до Основного закону. У цьому контексті він висловив вдячність членам Конституційної комісії за роботу над відповідним законопроектом. «Я глибоко вірю, що ми здолаємо виклики, – сказав В. Гройсман. – Якщо ми це зробимо – Україна буде успішною європейською державою. Якщо ні – залишимося заручниками старої системи» (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 3.12).*

Зміни до Основного закону «поставлять крапку у централізованій корумпованій системі управління державою», «один раз і на багато років вперед деузурпують владу в країні, і ніхто ніколи не зможе її узурпувати у майбутньому». Про це заявив Голова Верховної Ради України В. Гройсман, відповідаючи на запитання журналістів у четвер, додавши, що він робитиме усе, аби відстоювати цю реформу.

Голова Верховної Ради також висловив думку, що можливість консолідувати парламент для внесення відповідних змін до Конституції існує. Керівник парламенту зазначив, що сьогодні «питання цих змін залежить від політичної відповідальності кожного народного депутата і фракцій, які для себе прийматимуть рішення: вони це підтримують або ні». У цьому контексті В. Гройсман висловив сподівання, що «час, який є, ми використаємо для дискусій, обговорення, можливо, напрацювання додаткових законопроектів у розвиток змін до Конституції, щоб забезпечити голосування у 300 голосів».

При цьому він наголосив, що «категоричності від тих чи інших політичних сил не почув». «Я не бачу опору у суспільстві змінам до Конституції у частині децентралізації. Була певна політична гра, певні намагання розхитати ситуацію політичними і не тільки політичними засобами, що жодного відношення не має до децентралізації влади, – заявив він. – Тому мені б дуже хотілося, щоб усі відставили свої політичні прапори у сторону і прийняли по-справжньому державницьке рішення».

«Вважаю, що можемо знайти багато резервів для голосування всередині коаліції, і, звісно, представники всього спектру парламенту теж зможуть за це проголосувати незалежно від того, яку політичну силу вони представляють», – сказав В. Гройсман, висловивши думку, що «абсолютна більшість» парламентаріїв готова підтримувати конституційні зміни (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 3.12).*

У Верховної Ради України з'явився шанс назавжди змінити історію

нашої держави, запровадивши реформу з децентралізації. Про це заявив Голова Верховної Ради України В. Гройсман під час конференції «Конституційна реформа в Україні: досягнення та перспективи».

«Триста народних депутатів назавжди зможуть змінити хід історії нашої держави», – заявив В. Гройсман. «Це ключова реформа, яка дозволить енергію, інтелект і здібності мільйонів людей залучити до розбудови європейської України», – сказав керівник парламенту, побажавши депутатському корпусу «мудрості і відповідальності».

На переконання Голови Верховної Ради, «ми не можемо рухатися далі без внесення змін до Конституції», гарантування повноважень місцевого самоврядування на конституційному рівні.

В. Гройсман також наголосив на необхідності створення робочої групи, о складу якої мають увійти народні депутати та експерти, і яка має розробити нову законодавчу базу у розвиток конституційних змін (**Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 3.12).**

Заступник Голови Верховної Ради України О. Сироїд узяла участь у щорічній Tiger Conference, організованій Kyiv Post.

Під час виступу О. Сироїд зазначила, що Україна так і не заснувала українських державних інституцій. «Двадцять чотири роки тому, коли Україна оголосила незалежність, відбулася лише заміна табличок на дверях – КГБ перейменувалася в СБУ, проте системних перетворень не відбулося. В СБУ залишилися ті ж самі люди, які до того працювали в КГБ, – заявила вона. – Тому зараз перед Україною стоїть завдання перезапуску всіх без винятку державних інституцій. Це зараз певною мірою відбувається із прокуратурою, це має також відбутися із судовою системою, в якій потрібно створити повністю нову систему судів, починаючи від Верховного Суду і закінчуючи судами першої інстанції. І попросити суддів або взяти участь у конкурсі на посади у нових судах або піти у відставку.

І це має статися з кожною державною інституцією – від міністерств до Генштабу. Ми маємо перезаснувати ці інституції “з нуля” і дати можливість новим людям працювати відповідно до демократичних стандартів. Верховенство права починається з демократичних інституцій та їхньої здатності співпрацювати» (**Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 2.12).**

У Верховній Раді України відбувся підсумковий семінар на тему: «Досвід роботи апаратів та комітетів парламентів країн Центральної та Східної Європи».

Верховна Рада України здійснює співпрацю та успішно реалізує положення меморандуму між апаратом і Фондом «Східна Європа» щодо співпраці із впровадження Програми Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) «Рада: підзвітність, відповідальність, демократичне

парламентське представництво». Передусім це співпраця з комітетами Верховної Ради України, депутатськими фракціями і депутатськими групами. Починаючи з 2010 р., за підтримки проекту USAID Програмою сприяння парламенту України було започатковано конкурс на реалізацію ініціатив працівників секретаріатів комітетів і структурних підрозділів апарату Верховної Ради України.

Завдяки співпраці та проведенню конкурсу у квітні 2015 р. за ініціативи Програми USAID «Рада» співробітники апарату побували в парламентах країн Центральної і Східної Європи та ознайомилися з позитивним досвідом їх функціонування задля втілення його в професійній діяльності. За ці роки 43 працівники апарату взяли участь у зазначеному стажуванні.

У заключному слові заступник керівника апарату, керівник Головного організаційного управління В. Бондаренко подякував партнерам за розробку та реалізацію спільного з апаратом Верховної Ради проекту. «Враховуючи багаторічний досвід співпраці Верховної Ради України з Програмою “Рада” в цьому напрямі, сподіваємось на подальше його продовження і в новому році, з новими завданнями та пропозиціями. А завдань у нас чимало. Серед пріоритетних для парламенту України та його апарату – подальше виконання зобов’язань України в рамках Ради Європи та пунктів Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом; напрацювання змін до Конституції України в частині децентралізації, вдосконалення конституційних засад правосуддя та конституційного регулювання прав, свобод і обов’язків людини та громадянина; вдосконалення Регламенту Верховної Ради України; реформування державної служби в контексті всеохоплюючої реформи державного управління в Україні», – сказав він (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2015. – 2.12*).

Під час зустрічі голови Комітету з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення Л. Денісової з представниками Світового банку обговорено вдосконалення пенсійної системи України.

30 листопада відбулася чергова зустріч голови комітету Л. Денісової з експертом Світового банку О. Слущинським.

Під час зустрічі обговорено ряд питань щодо роботи парламенту стосовно законодавчого забезпечення пенсійної системи України. Зокрема, сторони обговорили зазначене питання в контексті майбутньої податкової реформи, формування показників Державного бюджету на 2016 рік, а також бюджету Пенсійного фонду (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2015. – 1.12*).

Комітет з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування рекомендує парламенту прийняти за основу проект закону «Про внесення змін до Закону України “Про добровільне об’єднання територіальних громад” щодо забезпечення державної

підтримки добровільного об'єднання територіальних громад».

Як зазначив на засіданні комітету 25 листопада суб'єкт права законодавчої ініціативи – народний депутат України М. Федорук, законопроект № 3390 внесений з метою вдосконалення правового регулювання затвердження перспективних планів формування спроможних громад, що надасть змогу всім спроможним громадам своєчасно отримати ефективне ресурсне забезпечення.

Доповідач поінформував, що законопроектом пропонується внести зміни до ст. 11 Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» і визначити, що якщо протягом місяця після подання Ради міністрів Автономної Республіки Крим, відповідної обласної державної адміністрації до Верховної Ради Автономної Республіки Крим, відповідної обласної ради проекту Перспективного плану формування територій громад чи змін до нього Верховна Рада Автономної Республіки Крим, відповідна обласна рада не схвалила проект чи зміни до нього, то Кабінет Міністрів України може визнати створені відповідно до ст. 7 цього Закону об'єднані територіальні громади, які відповідають проекту Перспективного плану формування територій громад чи змінам до нього як такі, що відповідають Перспективному плану формування територій громад (***Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 2.12).***

Комітет з питань запобігання і протидії корупції ухвалив рішення щодо невідповідності вимогам антикорупційного законодавства проекту закону «Про внесення змін до Земельного кодексу України (щодо децентралізації повноважень органів виконавчої влади в сфері земельних відносин)».

Як зазначалося під час засідання 25 листопада 2015 р., законопроект № 1452 розроблено з метою децентралізації повноважень щодо розпорядження землями державної власності, якими на сьогодні наділений центральний орган виконавчої влади з питань земельних ресурсів – Державне агентство земельних ресурсів та його територіальні органи.

Так, згідно з чинною редакцією Земельного кодексу, Держземагентство та його територіальні органи розпоряджаються землями сільськогосподарського призначення державної власності для всіх потреб. Водночас проектом пропонується встановити, що районні державні адміністрації на їхній території передають земельні ділянки із земель державної власності, крім випадків, визначених ч. 8 цієї статті, у власність або в користування в межах сіл, селищ, міст районного значення для всіх потреб і за межами населених пунктів:

- а) із земель сільськогосподарського призначення для всіх потреб;
- б) для ведення водного господарства;
- в) для будівництва об'єктів, пов'язаних з обслуговуванням жителів територіальної громади району (шкіл, закладів культури, лікарень, підприємств торгівлі тощо), з урахуванням вимог ч. 7 цієї статті;

г) для індивідуального дачного будівництва.

У комітеті вважають, що законопроект несе корупційний ризик зменшення контролю за рішеннями щодо розподілу земель і збільшення можливостей для зловживань; враховуючи викладене та з метою усунення корупціогенного фактора зазначений законопроект необхідно відхилити (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 2.12*).

У Комітеті з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення відбулося установче засідання робочої групи з доопрацювання проекту Трудового кодексу.

Очолила робочу групу голова комітету Л. Денісова.

У засіданні 1 грудня взяли участь члени робочої групи – народні депутати, представники міністерств, інших органів виконавчої влади, профспілок, організацій роботодавців, громадськості та науковці.

На установчому засіданні було затверджено орієнтовний графік проведення робочих груп за тематикою книг проекту Трудового кодексу України, а також обговорено організаційні питання проведення наступних засідань.

У секретаріаті комітету повідомили, що на сайті комітету створено окрему рубрику «Робоча група з доопрацювання проекту Трудового кодексу України до другого читання», у якій розміщено склад робочої групи та орієнтовний план її засідань. Також у ній розміщуватимуться всі матеріали, напрацьовані секретаріатом комітету та робочою групою (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 2.12*).

Комітет з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи не підтримує ряд галузевих законопроектів.

Під час засідання 25 листопада 2015 р. комітет розглянув відповідно до предметів відання проекти законів про спеціальний режим інвестиційної діяльності на території пріоритетного розвитку в Чернігівській області (реєстр. № 3293) і про спеціальний режим інвестиційної діяльності на території пріоритетного розвитку в Житомирській області (реєстр. № 3294).

Законопроектами передбачається запровадити спеціальний режим інвестиційної діяльності на території пріоритетного розвитку в Чернігівській і Житомирській областях на термін 20 років, що включає надання пільг із сплати ввізного мита, податку на додану вартість, податку на прибуток підприємств і плати за землю при реалізації інвестиційних проектів.

У комітеті вважають, що галузі народного господарства, щодо яких визначена мінімальна вартість інвестиційних проектів для отримання пільгових режимів, не відображають сутності запропонованої законопроектами мети спеціального режиму території пріоритетного

розвитку, що включає ефективне використання природних ресурсів, відновлення радіаційно забруднених земель.

Встановлення податкових пільг не відповідає засадам, визначеним Податковим кодексом України, згідно з яким такі пільги встановлюються виключно цим Кодексом, а застосування податкових пільг здійснюється з наступного бюджетного року.

Крім того, до законопроектів відсутнє техніко-економічне обґрунтування, зокрема, щодо критеріїв визначення регіонів для встановлення спеціального режиму інвестиційної діяльності (території пріоритетного розвитку), а також щодо ефективності його запровадження з урахуванням досвіду подібних режимів, що діяли в Україні до 2005 р.

За результатами розгляду комітет вирішив рекомендувати Комітету з питань промислової політики та підприємництва внести на розгляд Верховної Ради України пропозицію про повернення зазначених законопроектів на доопрацювання суб'єкту права законодавчої ініціативи (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 1.12).*

Комітет з питань запобігання і протидії корупції визнав таким, що не відповідає вимогам антикорупційного законодавства, законопроект про внесення змін до ст. 122 Земельного кодексу України щодо питань надання права сільським, селищним, міським радам передавати земельні ділянки державної власності у власність або користування.

У законопроекті (реєстр. № 1277) пропонується надати право сільським, селищним і міським радам передавати у власність або користування земельні ділянки сільськогосподарського призначення й земельні ділянки для рибогосподарських потреб [у тому числі рибництва (аквакультури)], які перебувають у адміністративних межах відповідних громад.

Стаття 122 Земельного кодексу України в чинній редакції визначає повноваження органів виконавчої влади, Верховної Ради Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування щодо передачі земельних ділянок у власність або в користування для всіх потреб.

Оскільки на сьогодні всі категорії земель комунальної власності перебувають на стадії формування, до завершення розмежування їх із землями державної власності застосування норм законопроекту є дуже ризикованим, а наслідком вказаного може бути невиправдане створення умов для виникнення конфлікту інтересів і можливостей для зловживання повноваженнями в тому числі із землями, на які державою ще не здійснено реєстрацію її права.

Законодавча норма суперечитиме чинному Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розмежування земель державної та комунальної власності», де чітко зазначено, що в державній власності перебувають «усі інші землі, розташовані за межами населених пунктів, крім земельних ділянок приватної власності...», якими й

розпоряджається. Ця невідповідність між законами призведе до зловживань.

Корупційні ризики містить норма абзацу 3 ч. 1 ст. 122, де пропонується надати право сільським, селищним і міським радам передавати земельні ділянки державної власності, що перебувають у адміністративних межах відповідних громад, у власність або користування для рибогосподарських потреб [у тому числі рибництва (аквакультури)].

Класифікатор видів цільового призначення земель передбачає, що землі водного фонду можуть надаватися для рибогосподарських потреб.

Питання повноваження органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування щодо надання земельних ділянок із земель водного фонду для ведення рибництва земельним законодавством окремо не визначено.

Законодавчу норму необхідно гармонізувати із чинним законодавством у сфері аквакультури (рибництва) і прийнятих до них відповідних нормативно-правових актів.

Нечіткість законодавчої норми може призвести до зловживань також і при розмежуванні повноважень, якими регламентуються питання обмежень у цій сфері, оскільки не підлягають передачі в користування на умовах оренди для рибогосподарських потреб водні об'єкти, що використовуються для питних потреб та розташовані в межах територій і об'єктів, що перебувають під охороною відповідно до Закону України «Про природно-заповідний фонд».

Діючими нормами ст. 122 Земельного кодексу України чітко регулюються повноваження органів місцевого самоврядування та органів виконавчої влади за ознакою належності земель до комунальної чи державної власності.

У комітеті вважають, що будь-які зміни й удосконалення законодавства у цій сфері необхідно проводити комплексно з одночасним веденням глибинних реформ у земельному законодавстві й розподілом повноважень усіх гілок самоврядування та органів державної влади (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2015. – 1.12*).

Державний бюджет на наступний рік має бути сформований на основі старої податкової бази. Про це в ефірі 5 каналу заявила народний депутат від фракції «Блок Петра Порошенка» О. Продан, передає УНН.

«Якщо ми сьогодні маємо готовий проект бюджету і сьогодні проводяться консультації і узгодження в частині ставок, в частині навіть видів податків між Мінфіном і депутатським корпусом, то це говорить про те, що величезні люфти закладені і в бюджет, і в розрахунки різних частин», – сказала вона.

За її словами, Держбюджет на 2016 рік має бути сформований на основі старої податкової бази. «Крім того, ми маємо проект, який був на 15 вересня, в який Кабмін все-таки однозначно щось вносив і він був на старій податковій базі. Тому ми маємо ще місяць попереду, коли уряд повинен доопрацювати бюджет на старій податковій базі для того, щоб наступний рік

був, по-перше, для бізнесу – для відновлення і росту, по-друге, для підготовки реально справжньої і дійсно ліберальної податкової реформи», – зауважила народний депутат (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2015. – 2.12).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Президент України П. Порошенко на початку наступного року відвідає з візитом Турецьку Республіку. Про це глава Української держави повідомив журналістам після переговорів з Р. Ердоганом.

«Ми чекаємо від цього візиту прориву. Буде продемонстрована низка напрацювань в питаннях економічного, політичного та безпекового співробітництва», – зазначив він.

За словами П. Порошенка під час зустрічі, яка відбулася в рамках Конференції з питань зміни клімату в Парижі, Р. Ердоган повідомив подробиці порушення повітряного простору Туреччини російським літаком СУ-24.

П. Порошенко поінформував про розвиток ситуації на Донбасі.

Президенти України й Туреччини відзначили, що ніколи не визнають анексії українського Криму з боку Росії. П. Порошенко та Р. Ердоган засудили триваючі порушення фундаментальних прав і свобод українців, кримських татар та інших мешканців Криму з боку окупаційної російської влади.

Співрозмовники також домовилися про активізацію торговельно-економічної співпраці України й Туреччини. Серед іншого було досягнуто домовленості про проведення X засідання Міжурядової українсько-турецької комісії з торговельно-економічного співробітництва (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2015. – 30.11).

Під час Конференції ООН з питань зміни клімату в Парижі Президент П. Порошенко провів зустріч з федеральним канцлером Німеччини А. Меркель.

П. Порошенко детально поінформував А. Меркель про розвиток ситуації на Донбасі. Співрозмовники висловили занепокоєння у зв'язку з істотним збільшенням останнім часом порушень режиму припинення вогню. Лідери наголосили на необхідності повного й неухильного виконання мінських домовленостей Росією.

Коментуючи представникам ЗМІ підсумки зустрічі, Президент України зазначив, що вона була ефективною, засвідчила підтримку зусиль у реформуванні України та підтвердила, що Німеччина є надійним партнером нашої країни.

Були визначені конкретні кроки та скоординовані дії в рамках «нормандського формату», подальші кроки для підвищення безпеки в районі лінії зіткнення й підвищення ефективності тристоронньої контактної групи та спеціальної моніторингової місії ОБСЄ. «Хотів би нагадати, що наступного року головування у ОБСЄ переходить до Німеччини, і ми хотіли б у повному обсязі використати ці можливості, в тому числі для підвищення ефективності діяльності спеціальної моніторингової місії ОБСЄ», – наголосив Президент.

Співрозмовники обговорили перебіг реформ, питання безвізового режиму та фінансової й консультаційної допомоги в реформуванні України. Канцлер висловила підтримку крокам України щодо боротьби з корупцією.

Лідери двох країн підтвердили незворотність започаткування дії зони вільної торгівлі між Україною та ЄС з 1 січня 2016 р. (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2015. – 30.11*).

Глава держави підписав укази про рішення Ради національної безпеки та оборони України «Про пропозиції до проекту закону України “Про Державний бюджет України на 2016 рік” по статтях, пов’язаних із забезпеченням національної безпеки і оборони України» та про рішення Ради національної безпеки та оборони України «Про забезпечення видовою інформацією державних органів» від 11 листопада 2015 р.

РНБОУ пропонує Кабінету Міністрів України передбачити у проекті закону України «Про Державний бюджет України на 2016 рік» видатки на забезпечення національної безпеки та оборони України в обсязі 5 % від валового внутрішнього продукту для сектора безпеки і оборони України, при цьому фінансування потреб цього сектора передбачити в обсязі не менше 100,0 млрд грн із Загального фонду державного бюджету.

Доручено передбачити видатки на розвиток озброєння, військової та спеціальної техніки для потреб Збройних сил України з урахуванням стандартів держав-членів НАТО.

Визначено пріоритетні напрями першочергового фінансування, за якими має бути вжито заходів у 2016 р.

МЗС разом з Міністерством оборони, МВС та Службою безпеки доручено у 2016 р. активізувати роботу щодо використання ресурсів трастових фондів НАТО, іншої міжнародної технічної та гуманітарної допомоги з метою нарощування оборонного потенціалу України.

У рішенні РНБО Міністерству фінансів доручено посилити контроль за додержанням вимог бюджетного законодавства у сфері національної безпеки і оборони та забезпечити своєчасне реагування на факти порушення такого законодавства.

Укази набирають чинності з дня їх опублікування (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2015. – 2.12*).

Президент П. Порошенко взяв участь у церемонії представлення новопризначеного заступника Генерального прокурора України, керівника Спеціалізованої антикорупційної прокуратури Генеральної прокуратури України Н. Холодницького.

«З сьогоднішнього дня на вас лягає величезна відповідальність і величезні можливості. Я прошу вас бути достойними і з честю їх виправдати», – зазначив глава держави, звертаючись до новопризначеного антикорупційного прокурора, а також до голови Національного антикорупційного бюро А. Ситника.

«Сьогодні – важливий день. Цей день має увійти в історію. Це нова сторінка, або може – нова глава в історії України, де немає, і я впевнений, що і не буде, місця корупції. Я покладаюся на вас, – заявив П. Порошенко. – Виграла Україна, бо був проведений прозорий конкурс на надзвичайно важливу посаду антикорупційного прокурора. Сьогодні є тверда впевненість суспільства в тому, що ця людина незалежна, професійна, бо пододала цілу низку конкурсів, тестів, які готувалися не лише в Україні, а й за участі великої кількості наших партнерів як із Сполучених Штатів Америки, так і Європейського Союзу».

Глава держави наголосив на важливості повністю незалежної процедури обрання антикорупційного прокурора. «Сьогодні це не є відповідальність Президента, і це правильно, це – європейська ознака», – наголосив П. Порошенко. Це сприятиме високій довірі суспільства до діяльності антикорупційного прокурора, додав Президент. «Дуже прошу Вас, виправдайте цю довіру, від нас це всі чекають», – заявив П. Порошенко.

За словами Президента, сьогодні кожен детектив пройшов таке саме тестування, процедуру відбору – починаючи від детектора брехні й закінчуючи професійними здібностями. «Уже сформований бойовий загін України, який забезпечить ефективну боротьбу з корупцією», – наголосив глава держави. «Поєднання потужностей Антикорупційного бюро та Антикорупційної прокуратури сьогодні зробить те, чого зараз чекає як український народ, так і весь світ – ефективних заходів із боротьби з корупцією», – заявив П. Порошенко.

Глава держави наголосив на тому, що вже із сьогоднішнього дня Генеральна прокуратура може передати всі справи щодо корупції в Антикорупційне бюро.

Але, підкреслив Президент, на цьому реформа не закінчується. Був оприлюднений наказ Генерального прокурора про створення спеціального департаменту – Генеральної інспекції, з надзвичайно широкими повноваженнями, яка буде займатися подоланням корупції, очищенням, боротьбою із злочинністю всередині прокуратури. Керувати цим департаментом буде заступник Генерального прокурора Д. Сакварелідзе. «Віктор Миколайович, я вітаю це Ваше рішення. Це правильне, своєчасне рішення. Пане Давіде, на Ваші плечі також лягає висока відповідальність, Ви маєте мою довіру і довіру суспільства. Впевнений в тому, що Ви зможете

продемонструвати високу ефективність», – заявив Президент.

Глава держави повідомив, що вже є перші справи, вчора було затримано заступника районного прокурора у Києві за хабар у 150 тис. дол. «Впевнений, що це саме те, чого зараз чекає суспільство», – наголосив П. Порошенко. Він повідомив, що за шість попередніх років у прокуратурі до суду було передано та засуджено за корупційні факти 61 працівника. 3 лютого місяця лише цього року завершено судові процеси вже по 40 прокурорах. «Не помічати цього неможливо, і прокуратура реально реформується», – підкреслив Президент.

Президент подякував керівному складу прокуратури за те, що почалася реалізація змін до закону про прокуратуру, якими скасовано загальний нагляд. Звільнено майже 4 тис. прокурорських працівників. Скорочено кількість районних прокуратур. За новими тестами, розробленими при підтримці США та ЄС, до керівництва місцевих прокуратур прийдуть нові фахівці, які матимуть нові, значно більші повноваження та більшу самостійність.

«Я хотів би просто, щоб ми помітили, які кардинальні зміни відбулися за останні 10 місяців, – сказав Президент. – Поки що це зміни інституціонального характеру, ми змінюємо структуру, але вже з сьогоднішнього дня, з 1 грудня, як я і обіцяв, і чекаю рішучих та ефективних дій і від антикорупційного прокурора, і від антикорупційного агентства, і від прокуратури і прокурорів, які на сьогоднішній день виконують дуже важливі функції, – як в Збройних силах України, і я хочу подякувати за ті кроки, які сьогодні вживаються для підвищення дисципліни, бойового духу, захисту законних інтересів військовослужбовців, так і в багатьох сферах життя».

Глава держави привітав усіх присутніх з Днем працівників прокуратури **(Офіційне інтернет-представництво Президента України (http://www.president.gov.ua). – 2015. – 1.12).**

«У тому випадку, якщо Росія заборонить постачання з Росії до Туреччини зернових і олії, Україна готова простягнути руку Туреччині, і ми забезпечимо продовольчу безпеку Туреччині», – заявив Прем'єр-міністр України А. Яценюк на засіданні уряду в середу, 2 грудня.

Міністерство аграрної політики та продовольства України, підкреслив він, уже отримало відповідні доручення та провело консультації з турецькими партнерами.

А. Яценюк зазначив, що інформація щодо можливого запровадження РФ торговельного ембарго на постачання до Туреччини зернових і олії «лягає в загальну політику Російської Федерації»: «Росія проводить торговельну війну та торговельну агресію не тільки по відношенню до України, а фактично по відношенню до всіх країн, з якими вони колись раніше товаришували» **(Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua). – 2015. – 2.12).**

Із 7 грудня члени уряду щодня звітуватимуть про виконану за останній рік роботу. 11 грудня Прем'єр-міністр України А. Яценюк прозвітує про діяльність Кабінету Міністрів України в парламенті. Про це глава уряду повідомив на засіданні Кабміну в середу, 2 грудня.

А. Яценюк нагадав, що 11 грудня минає рік із часу затвердження Програми дій Кабінету Міністрів України, яка базувалася на Коаліційній угоді: «Тоді Коаліційну угоду підписували п'ять фракцій, зараз у коаліції залишилося чотири фракції. Не завжди підписи відповідали реальним діям. Але уряд готовий до повного звіту перед українським народом і перед парламентом за все, що було зроблено протягом останніх 12 місяців».

Для цього з понеділка, 7 грудня, щодня о 12:00 в Будинку уряду міністри «будуть звітувати про ту роботу, яка була проведена, про виконання Програми дій уряду, про те, що виконано в коаліційній угоді, а також розкажуть про те, що необхідно зробити в 2016 р.».

Ці звіти поділені на чотири блоки: гуманітарний, безпековий, економічний і антикорупційний.

Глава уряду повідомив, що 11 грудня прийде до українського парламенту «звітувати та відповідати за діяльність усього українського уряду» (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 2.12).*

Прибрати політичну корупцію можна тільки одним шляхом – запровадити в державних компаніях незалежне управління на кшталт того, яке запроваджується в «Укрзалізниці» і НАК «Нафтогаз України», – наголосив Прем'єр-міністр України А. Яценюк на засіданні уряду в середу, 2 грудня.

На засіданні уряду міністр інфраструктури України А. Пивоварський представив реформу «Укрзалізниці». А. Яценюк назвав цю реформу «першим кроком по реальній корпоратизації однієї з найбільших державних монополій».

А. Яценюк наголосив, що в новій структурі Кабінету Міністрів України він запропонує членам уряду вивести всі державні компанії з-під управління міністерств і міністрів: «Ні Президент, ні Прем'єр-міністр, ні міністри, ні члени парламенту не повинні управляти державними компаніями. Вони не повинні мати жодного відношення до державної власності. Тому що це і є політична корупція».

Прибрати цю політичну корупцію, підкреслив він, можна тільки одним шляхом – «запровадження незалежного управління на кшталт того, яке запроваджується в ПАТ “Укрзаліниця” і НАК “Нафтогаз України”»: «А політичні фігури повинні займатися політикою держави. Міністерства повинні займатися виключно політикою у відповідній галузі, а регуляторні органи – приймати відповідні регуляції. А бізнес, який є державною власністю, повинен жити і працювати за найвищими корпоративними стандартами ОЕСД (Організації економічного співробітництва та розвитку. –

Прим. ред.). Щоб нічий політичні лапи туди не лізли. Тоді ми закриємо раз і назавжди в тому числі й торги в парламенті з цього приводу, адже відразу інтерес до посад міністрів зменшиться».

Він підкреслив, що виведені з-під управління міністерств компанії повинні сформувати сім державних холдингів, «які будуть управлятися незалежними директорами через призначення на відкритому конкурсі за участю міжнародних партнерів».

«Це одна з ключових реформ у системі управління державною власністю. Фактично взірцевою реформою в питанні корпоратизації є «Укрзалізниця». Взірцевою реформою в питанні управління об'єктами державної власності є новий статут НАК «Нафтогаз України» і реформа управління енергетичним сектором країни», – сказав А. Яценюк (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 2.12*).

На кожне російське рішення щодо торговельних обмежень уряд України реагуватиме дзеркальними санкціями. «Уряд вносить до парламенту законопроект про внесення змін до закону про зовнішньоекономічну діяльність з тією метою, щоби Кабінет Міністрів отримав законні та конституційні повноваження щодо запровадження дзеркальних економічних санкцій проти Російської Федерації і будь-якої іншої країни, яка є країною-агресором або не виконує свої двосторонні зобов'язання, – наголосив Прем'єр-міністр України А. Яценюк на засіданні уряду в середу, 2 грудня. – Це дасть можливість уряду невідкладно після введення відповідних торговельних і економічних санкцій Росією прийняти аналогічні дзеркальні рішення. Ми, як завжди, готові до діалогу. Але одностороннього діалогу не буде».

Він зазначив, що, за попередніми оцінками, введення торговельного ембарго Росією проти України завдасть збитків українській економіці в розмірі до 600 млн дол. США.

Глава уряду підкреслив, що Україна готова до запровадження Росією торговельних обмежень. За статистикою за дев'ять місяців 2015 р., зазначив він, основним торговельним партнером України є Європейський Союз: «32,9 % – це наша торгівля з ЄС. Протягом останніх трьох років нам вдалося втричі зменшити залежність від російського ринку. Сьогодні залежність від російського ринку становить усього лише 12,8 %».

Глава уряду також повідомив, що 4 грудня урядова делегація відбуває на переговори до Світової організації торгівлі. Він нагадав, що Україна подала спір проти Росії до Світової організації торгівлі з приводу незаконних дій РФ по блокуванню постачання українських вагонів до Російської Федерації: «Розпочинається розгляд спору, перші технічні консультації в рамках такого спору будуть проведені в Світовій організації торгівлі 4 грудня» (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 2.12*).

«Україна не буде відтерміновувати запровадження технічних і фітосанітарних стандартів, які визначені Угодою про зону вільної торгівлі між Україною та Європейським Союзом», – заявив Прем'єр-міністр України А. Яценюк на засіданні уряду в середу, 2 грудня.

А. Яценюк повідомив, що 1 грудня завершився 13 раунд технічних консультацій і консультації на рівні міністерств щодо запровадження Угоди про зону вільної торгівлі між Україною та ЄС: «Це тристоронні консультації, де Україна та Європейський Союз виступають разом, а Росія виступає як країна, яка не хоче, щоб Угода про зону вільної торгівлі набрала чинності.

Аргументація Росії не витримує жодної критики. Ми запропонували повну співпрацю в тому, щоби Російська Федерація усвідомила, що Угода набере чинності 1 січня за будь-яких обставин. Якщо в Росії є будь-які технічні питання, на які вони не зможуть знайти відповідь, – напевно, через труднощі перекладу Угоди про зону вільної торгівлі, – ми готові їм ще раз перекласти цю Угоду, ще раз проінтерпретувати і далі провести зустрічі з приводу запровадження й імплементації цієї Угоди».

А. Яценюк підкреслив, що під час переговорів 1 грудня РФ висунула умови щодо відтермінування на 10 років запровадження Україною технічних і фітосанітарних стандартів, які відповідають вимогам Угоди про ЗВТ з Євросоюзом.

«Мета Росії – не дати можливості, щоб українська економіка розвивалася. Мета Росії – не дати можливості, щоб українські товари були конкурентними і легко завойовували інші ринки, – наголосив він. – Хочу чітко заявити: Україна не буде відтерміновувати запровадження технічних стандартів і фітосанітарних стандартів, які визначені Угодою про зону вільної торгівлі між Україною та Європейським Союзом. Технічні та фітосанітарні стандарти запроваджуватимуться в терміни, визначені Угодою, а саме з 1 січня наступного року» *(Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 2.12).*

Урядовий проект Державного бюджету на 2016 рік передбачає підвищення соціальних стандартів на 12 % і збільшення видатків на національну безпеку й оборону до 100 млрд грн. Про це повідомив Прем'єр-міністр України А. Яценюк на засіданні уряду в середу, 2 грудня.

Він нагадав, що один з основних критеріїв отримання Україною третього траншу Міжнародного валютного фонду та загальної підтримки від зовнішніх кредиторів у розмірі 4 млрд дол. США «полягає в тому, наскільки будуть збалансовані і економічно ефективні як податкова реформа, так і закон про державний бюджет».

Один з базових критеріїв проекту Держбюджету, який опрацьовується урядом, – це бюджетний дефіцит розміром 3,7 % ВВП.

«Ми пропонуємо провести радикальну податкову реформу, яка допоможе малому і середньому бізнесу розвиватися, створювати робочі

місця, підвищити свою економічну активність, і, відповідно – збільшити надходження як у свій бізнес, так і до державного бюджету», – підкреслив глава уряду.

Він підкреслив, що для цього необхідне істотне скорочення видатків державного бюджету: «Уряд пішов на дуже адекватне зменшення видатків державного бюджету».

Водночас А. Яценюк наголосив, що при прийнятті рішення про зменшення видатків уряд не піде на зменшення соціальних витрат і «соціальні стандарти в 2016 р. за урядовим проектом підвищуються на 12 %».

Основна стаття витрат, нагадав А. Яценюк, лежить у площині національної безпеки та оборони: «Російська агресія проти України і російська війна проти України не завершена. Саме тому уряд пропонує підвищити розмір фінансування національної безпеки і оборони на 10 млрд».

Таким чином загальний обсяг фінансування національної безпеки і оборони із Загального та Спеціального фондів становитиме 100 млрд грн.

Уряд також планує істотно збільшити фінансування капітальних витрат і регіонального розвитку, у тому числі і тих громад, які об'єдналися: «Загальний обсяг фінансування з фонду регіонального розвитку буде становити 5,7 млрд грн. Це гроші, які підуть на місця: на лікарні, школи, інфраструктуру, будівництво доріг. Це те, що сьогодні потребують громади».

А. Яценюк також наголосив, що Міністерство фінансів України разом із західними консультантами напрацювало «базову потужну та ефективну податкову реформу»: «Ми готові до повного діалогу з нашими партнерами по коаліції. Що стосується кращих ініціатив від народних депутатів України, які лежать у площині адміністрування податків, прозорості та ефективної системи відшкодування податку на додану вартість, для того щоб не було жодного ручного впливу на відшкодування ПДВ, – ми підтримуємо всі ці ініціативи, і вони будуть включені до проекту Податкового кодексу, який повинен бути підтриманий членами українського парламенту».

Ми вітаємо бажання партнерів по коаліції внести свої пропозиції. І я сподіваюся, що протягом цього тижня ми завершимо всі технічні консультації з народними депутатами України. Що буде набагато вищий інтерес до реальної співпраці з урядом, що ні в кого немає політичного інтересу в протистоянні по податковій реформі, яку пропонує уряд і яка необхідна країні, і бюджету, який відповідає як основам фінансової стабільності, так і соціальним критеріям, які повинні бути забезпечені урядом. І ми проголосуємо відповідні законопроекти в стінах українського парламенту злагоджено, активно і на благо українського народу» (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 2.12).*

«Сподіваюся на повне розуміння членів парламенту та української судової системи в необхідності виконання юридичних процедур щодо конфіскації активів режиму В. Януковича. 40 млрд грн – це те, що

повинно бути конфісковано та зараховано до державного бюджету України в 2016 р.», – наголосив Прем'єр-міністр України А. Яценюк на засіданні уряду в середу, 2 грудня.

А. Яценюк нагадав, що ще в 2014 р. через урядовий орган, який відповідає за боротьбу з відмиванням коштів, було заарештовано 1,5 млрд дол. США активів, «якими володіли Янукович і наближені до нього особи». Глава уряду нагадав, що декілька разів звертався до органів прокуратури та всієї правоохоронної системи з тим, щоб ці кошти були конфісковані.

Він звернувся до українського парламенту невідкладно ухвалити додатковий закон, який дає можливість провести процедуру конфіскації цих коштів.

А. Яценюк також звернувся до правоохоронних органів і судової системи «прийняти відповідні судові рішення, які дадуть можливість отримати до бюджету додатково понад 40 млрд грн».

«Позиція уряду полягає в тому, що ці 40 млрд грн, які повинні бути конфісковані за всіма юридичними процедурами, сформуєть спеціальний фонд. Цей спеціальний фонд буде використовуватися додатково як на національну безпеку і оборону, так і на інші витрати, які необхідно покрити», – підкреслив глава уряду (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 2.12*).

Міністерство інформаційної політики України організувало в інформаційному агентстві «Укрінформ» презентацію спеціального випуску аналітично-правового дайджесту «Крим без правил: переміщення цивільного населення Російської Федерації на окуповану територію України». Дайджест було підготовлено Регіональним центром прав людини, Українською Гельсінською спілкою з прав людини та експертно-аналітичною групою SHROT.

За словами керівника Української Гельсінської спілки з прав людини Б. Захарова, восени Верховна Рада України прийняла Декларацію про визнання юрисдикції Міжнародного кримінального суду.

«Тепер Міжнародний кримінальний суд зможе розслідувати та здійснювати судові переслідування осіб, винних у злочинах, що скоєні Російською Федерацією на території Криму з початку окупації. Мова йде, у тому числі, про такий злочин, як переміщення державою-агресором частини власного цивільного населення на окуповану нею територію», – зазначив Б. Захаров.

А. Кориневич, юрист і експерт з міжнародного гуманітарного права КНУ ім. Т. Г. Шевченка, розповів про те, що окупаційна влада РФ здійснює й військові злочини на кримському півострові. «Одним з найбільш явних злочинів є обов'язків призов у збройні сили РФ мешканців окупованих територій», – наголосив експерт.

Е. Джеппар, радник міністра з питань інформаційної політики щодо Криму, зазначила, що видання спецвипуску є частиною системної співпраці

між правозахисниками та Міністерством інформаційної політики України.

Е. Джеппар розповіла, що злочини, які фіксуються у випусках аналітично-правового дайджесту «Крим без правил», – це доказова база для притягнення Росії до відповідальності перед Україною.

«Свого часу фашистська Німеччина тримала відповідь на Нюрнберзькому трибуналі щодо зміни демографічного складу окупованих територій на свою користь. Дії з “германізації” окупованих країн були визнані міжнародним злочином. Злочинна діяльність російської влади в Криму також чекає на правову оцінку в міжнародних судах», – підкреслила Е. Джеппар.

Друк та інформаційна підтримка тематичного огляду «Крим без правил» здійснюється Міністерством інформаційної політики України (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 2.12*).

Міністерство соціальної політики України і благодійний фонд «Міжнародний альянс з ВІЛ/СНІД в Україні» підписали угоду про співробітництво в рамках проекту «Розбудова потенціалу з метою реалізації якісних гендерно-чутливих інтервенцій зі зменшення шкоди в Україні». Підписи під документом поставили заступник міністра з питань європейської інтеграції С. Устименко та виконавчий директор фонду А. Клепіков.

Угода розрахована на період до 30 березня 2017 р. За підтримки французького міжнародного агентства Expertise France в рамках 5 % Initiative сторони співпрацюватимуть у розробці та впровадженні навчальних програм щодо застосування гендерно-орієнтованого підходу під час здійснення заходів із профілактики ВІЛ/СНІД і надання соціально-медичних послуг, навчанні із застосуванням гендерно-орієнтованого підходу для підвищення кваліфікації працівників центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, підготовці соціальних працівників для надання послуг представникам уразливих груп, зокрема жінкам.

Також серед напрямів співпраці – сприяння впровадженню гендерно-орієнтованих послуг у роботу центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді та закладів соціального обслуговування, організація конференцій, семінарів, тематичних зустрічей і круглих столів щодо реалізації державних програм профілактики ВІЛ/СНІД, спільна підготовка методичних посібників (у тому числі електронних) для підготовки фахівців із соціальної роботи та гендерних аспектів надання послуг з профілактики ВІЛ/СНІД (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 1.12*).

2 грудня 2015 р. у Міністерстві освіти і науки України відбулася Всеукраїнська нарада з питань організації дошкільної освіти у дитячих будинках.

У нараді взяли участь директор департаменту загальної середньої та

дошкільної освіти МОН України Ю. Кононенко, начальник відділу дошкільної освіти Міністерства Т. Панасюк, начальник відділу дошкільного розвитку Інституту модернізації змісту освіти О. Низковська, директори дитячих будинків і керівники навчально-реабілітаційних центрів з усіх регіонів країни.

Під час засідання Ю. Кононенко підкреслив важливість праці педагогічних колективів дитячих будинків у вихованні та навчанні дітей сиріт, позбавлених батьківського піклування, а також наголосив, що міністерство зацікавлено у співпраці та порадах досвідчених представників закладів щодо розвитку дошкільної освіти в контексті доопрацювання проекту закону «Про освіту» та напрацювань нового закону «Про дошкільну освіту». «Нам важливо почути вашу думку та виробити спільні підходи до вирішення питань у дошкільній освіті», – зазначив директор департаменту.

Начальник відділу дошкільної освіти Т. Панасюк розповіла про стан розвитку дошкільної освіти в Україні за останні роки. За її словами, станом на 1 серпня 2015 р. завантаженість дошкільних навчальних закладів сьогодні в Україні в середньому становить 120 дітей на 100 місць.

Як зазначила начальник відділу дошкільної освіти, кількість дітей дошкільного віку, які перебувають у дитячих будинках за статистичними даними за 2014 р. становить 3987. Вона також наголосила, що важливим кроком у розвитку дошкільної освіти для дітей з особливими освітніми потребами слід вважати зміни до Закону України «Про дошкільну освіту» щодо впровадження інклюзивної освіти в дошкільних навчальних закладах, прийняті у 2014 р. та прийняття у 2015 р. декількох постанов уряду, що стосуються віднесення до переліку педагогічних посад асистента вихователя інклюзивної групи та надання відпустки строком на 56 днів.

Учасники наради поділилися інформацією, що в обласних дитячих будинках створені сприятливі умови для виховання та навчання дітей. На їхню думку, такі заклади мають потужний кадровий потенціал і матеріально-технічну базу. Разом з тим дитина повинна мати люблячу родину, але до вибору цієї родини слід підходити ретельно, в інтересах дитини.

Обговорюючи проект нової редакції закону України «Про освіту», керівники звернули увагу на п. 6 прикінцевих положень і висловили стурбованість щодо можливої зміни їхнього підпорядкування та віднесення до сфери управління Міністерства соціальної політики.

Під час дискусії також було обговорено питання децентралізації та досвід керівників дитячих будинків, що реорганізувалися в навчально-реабілітаційні центри (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 2.12).*

ПОЛІТИКА

Украина готовит новый иск в ВТО против России по поводу торговых ограничений в отношении продовольственной продукции. Об этом заявила торговый представитель Украины, заместитель министра экономического развития и торговли Н. Микольская.

«У нас работа ведется по продовольственной продукции... Очень широкая продуктовая линейка. Различные ограничения, но их квалификация по соглашениям ВТО похожа, то есть достаточно большая доказательная база. Это системные нарушения, они длились не день и не два», – заявила она. По словам Н. Микольской, министерство готовит документ, который должен стать основой для безоговорочной правовой позиции Украины. «Мы должны подготовить документ, который невозможно было бы оспорить, который бы четко показывал нарушения со стороны Российской Федерации», – подчеркнула она (*Главком (<http://glavcom.ua/news/344702.html>). – 2015. – 2.12*).

Канада вводит многократные визы для украинцев на 10 лет, посол Канады в Украине Р. Ващук.

Р. Ващук заявляет, что его страна уже начала выдачу украинцам многократных виз сроком действия на 10 лет. Об этом он сказал в комментарии корреспонденту УНИАН.

«Мы уже вводим эти многократные визы на 10 лет. Мы стараемся также увеличить пропорцию тех людей, которые получают эти долгосрочные визы, на срок действия паспорта», – отметил посол. Р. Ващук пояснил, что когда паспорт гражданина Украины действителен на 10 лет, так можно получить визу на этот период. «Если паспорт действителен на пять лет, то вы можете получить визу на пять лет, – сказал посол. – Мы уже внедряем эти договоренности, и надеемся, что как можно больше посетителей смогут ими воспользоваться» (*Четверта Влада (<http://4vlada.net>). – 2015. – 2.12*).

Генеральный секретарь НАТО Є. Столтенберг заявил, що найголовнішим є досягнення прогресу у виконанні мінських домовленостей. Про це він сказав під час прес-конференції в Брюсселі, передає УНН.

«Ми зосереджуємо нашу увагу на тому, як ми працюємо з Україною, але найголовніше, це досягти прогресу у виконанні мінських домовленостей... Ми повинні побачити відведення важкої техніки, повне виконання режиму припинення вогню, забезпечення обміну полоненими, а також ми закликаємо забезпечити доступ спостерігачам ОБСЄ в цю зону, щоб вони змогли здійснити моніторинг виконання мінських домовленостей», – повідомив Генсек НАТО.

Також він наголосив, що підтримка НАТО України вже здійснюється.

«Це буде важливою частиною нашої підготовки до зустрічі на високому рівні в липні. Я впевнений, що ця зустріч на високому рівні виразить практичну та політичну підтримку Україні. Наразі поки складно робити якісь висновки», – підкреслив Є. Столтенберг (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2015. – 2.12).

На Комісії Україна – НАТО обговорювалися питання з командування та кіберзахисту.

На засіданні Комісії Україна – НАТО, яке відбулося в Брюсселі, обговорювалася програма співпраці в ряді сфер, які на сьогодні важливі для України. Про це під час прес-конференції повідомив Генеральний секретар НАТО Є. Столтенберг, передає УНН. «Обговорювалася програма співпраці з Україною. Це стосується командування, управління, кіберзахисту, тилового забезпечення та інших областей, які дуже важливі для України. Це було підкреслено в ході засідання», – зазначив Є. Столтенберг.

Крім того, Є. Столтенберг додав, що кілька союзників займаються роботою на двосторонній основі, займаються підготовкою, консультуванням і сприянням Збройним силам України (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2015. – 2.12).

Склад спеціальної моніторингової місії ОБСЄ в Україні вже збільшився до 1 тис. осіб.

Станом на середу, 2 грудня, до складу спеціальної моніторингової місії (СММ) ОБСЄ входить 1009 співробітників, передає УНН.

Так, станом на 2 грудня, кількість співробітників СММ ОБСЄ становить 1009 осіб, серед яких 651 спостерігач.

Також, згідно зі звітом місії ОБСЄ, до складу СММ входить 281 українець. Ще 77 – це іноземні працівники, до складу яких відносять голову місії, його заступника, радників, аналітиків, речника Місії та ін.

Треба зазначити, що найбільшу кількість серед іноземних спостерігачів становлять громадяни Сполучених Штатів Америки – 57 осіб, після них за кількістю йдуть росіяни – 36 спостерігачів, румуни – 32 представники та поляки – 30 осіб.

Як повідомляв УНН, станом на 19 листопада 2015 р. до складу СММ ОБСЄ входило 993 співробітники (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2015. – 2.12).

В. Кличко прийняв присягу мэра. Городской голова пообещал оправдать предоставленный ему «кредит доверия» (<http://korrespondent.net/city/kyiv/3597129-klychko-prynial-prysyahu-mera>).

Переизбранный мэром столицы В. Кличко принял присягу на заседании

I сессии Киевского горсовета восьмого созыва, передает агентство «Интерфакс-Украина».

«Я убежден в том, что результат выборов – это большой кредит доверия, и как киевский городской голова, и как депутат готов его оправдать», – заявил В. Кличко.

Как уточняется, на I заседании Киевсовета восьмого созыва в сессионном зале зарегистрировалось 93 депутата.

Напомним, В. Кличко стал мэром Киева по результатам второго тура местных выборов 15 ноября 2015 г. (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 1.12).

Названы официальные победители выборов в Мариуполе.

Территориальная избирательная комиссия Мариуполя назвала победителей местных выборов. Об этом со ссылкой на объявленные ТИК на своей странице в Facebook сообщил секретарь Мариупольского горсовета А. Федай (<http://korrespondent.net/ukraine/3597559-nazvany-ofytsyalnye-pobedytely-vyborov-v-maryupole>).

Так, мэром Мариуполя стал В. Бойченко. В горсовете большинство набрал Оппозиционный блок, также прошла партии «Сила людей» и «Наш край». Партия «БПП “Солидарность”», которая могла бы стать четвертой в горсовете, не смогла преодолеть 5-процентный проходной барьер.

«Протокол по выборам городского головы Мариуполя объявлен. Поздравляем Вадима Сергеевича Бойченко, мэра города Мариуполя», – написал А. Федай. Также, добавил он, был принят протокол по выборам в горсовет Мариуполя. «Оппозиционный блок – 45, “Сила людей” – пять, “Наш край” – четыре депутата», – говорится в сообщении.

Напомним, ранее миссия международных наблюдателей ENEMO констатировала, что голосование в Мариуполе и Красноармейске 29 ноября происходило в соответствии с законодательством и без срывов.

Наблюдатели подвели итоги выборов в Мариуполе и Красноармейске.

Как сообщалось, 29 ноября участие в выборах депутатов Мариупольского городского совета и Мариупольского городского головы взяли 36,49 % избирателей – 120 тыс. 507 человек (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 2.12).

Сумарні витрати на рекламу на виборах становили 11 млн дол.

Цього року на телевізійну рекламу під час передвиборної кампанії українські політичні партії витратили 11 млн дол. (на телебачення. – Прим. ред.), що у 2,5 раза менше коштів, ніж лише «Партія регіонів» у 2012 р. Про це в ефірі 5 каналу заявив генеральний директор компанії Starlight Sales А. Партика, передає УНН.

«Я знаю точно, що багато політичних партій хотіли б витрати більше, ніж вони по факту могли завести легальних грошей на свої рахунки.

І, наприклад, телевізійної реклами вони б купили більше. А на попередніх виборах 28 млн дол. витратили тільки «Партія регіонів». Тому сума інвестицій скорочується», – сказав експерт.

Нагадаємо, місцеві вибори в Україні відбулися 25 жовтня, на них було обрано голів міських, сільських і селищних рад. Також, 15 листопада було проведено другий тур у тих населених пунктах, де були порушення або різниця між кандидатами була незначною (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2015. – 1.12).

Суд оставил Г. Корбана под домашним арестом. Постановление окончательное и обжалованию не подлежит.

Апелляционный суд Киева на заседании 1 декабря оставил в силе избранную лидеру партии «УКРОП» Г. Корбану меру пресечения в виде содержания под домашним арестом до 31 декабря. Об этом говорится в сообщении пресс-службы партии на странице в Facebook во вторник, 1 декабря (<http://korrespondent.net/ukraine/3597294-sud-ostavyl-korbana-pod-domashnym-arestom>).

«Жалобы ГПУ об избрании более строгого пресечения и защиты политика, который требовал его освободить из-под домашнего ареста, суд отклонил. Постановление окончательное и обжалованию не подлежит», – отметили в пресс-службе партии «УКРОП».

Сторона обвинения требовала ареста Г. Корбана без определения размера залога. «При этом они признали, что не имеют сведений о том, что Г. Корбан нарушал свои обязанности, находясь под домашним арестом», – сообщила ранее пресс-секретарь партии «УКРОП» Е. Кравчук.

В то же время адвокаты Г. Корбана указывали «на неэффективность действий правоохранительных органов, которые все это время даже не проводили следственных действий, хотя адвокаты обращались с такой просьбой».

«Также, по словам адвокатов, браслет, который применяется для контроля, препятствует проведению нормального медицинского обследования», – добавила Е. Кравчук.

Как сообщал «Корреспондент.net», Г. Корбан был задержан утром 31 октября в рамках спецоперации по ликвидации организованной преступной группировки.

6 ноября Печерский суд принял решение поместить Г. Корбана под домашний арест на два месяца до 31 декабря 2015 г. (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 1.12).

Татары анонсировали «морскую блокаду» Крыма.

Координатор гражданской акции по блокаде Крыма Л. Ислямов заявил, что после прекращения поставок товаров, продуктов и электричества в Крым с материковой Украины, последует «морская блокада» полуострова, в том

числе в районе Керченской переправы, которая сейчас является основной транспортной артерией, соединяющей Крым с Краснодарским краем Российской Федерации. «Мы пойдем дальше. Будем делать сетевую блокаду, дальше будет морская блокада, то есть Крым окажется в полной изоляции. В том числе будет блокада и Керченской переправы. Пусть они там не изощряются и не думают, что мы не сможем это сделать», – заявил Л. Ислямов (*Korrespondent.net* (<http://korrespondent.net/ukraine/3597027-tatary-anonsyrovaly-morskuui-blokadu-kryma>)). – 2015. – 2.12).

ЕКОНОМІКА

Остатки на едином казначейском счете в ноябре возросли на 4,33 млрд грн (на 10 %) и на 1 декабря составили 47,96 млрд грн. Об этом говорится в сообщении Государственной казначейской службы. Достигнутый уровень в 7,1 раза превышает показатель годичной давности, это – рекорд за всю историю Украины.

До июня 2015 г. держался рекорд, установленный в декабре 2005 г. после приватизации «Криворожстали», когда удалось накопить 27,35 млрд грн. В то же время в долларовом эквиваленте по официальному курсу Нацбанка это было 5,42 млрд дол., тогда как на сегодняшний день в 2,7 раза меньше – 2 млрд дол.

В июле – сентябре рост остатков продолжился, и к началу октября средства на ЕКС достигли 47,13 млрд грн, после чего они немного сократились.

Правительство располагает также валютными счетами, однако информация о средствах на них в настоящее время отсутствует.

Рост остатков на едином казначейском счете в правительстве объясняют поступлением новых траншей международной финансовой помощи, более высокими, чем планировалось, доходами бюджета из-за девальвации и инфляции, реструктуризацией внешних коммерческих долгов, а также растущими в последние месяцы поступлениями по НДС (*Минпром* (<http://minprom.ua>)). – 2015. – 1.12).

Активи українських банків у жовтні зросли на 48,7 млрд грн.

Загальні активи банків України в жовтні 2015 р. зросли на 48,7 млрд грн, зобов'язання – на 42,0 млрд грн. Таке зростання відбулося переважно за рахунок впливу курсової різниці, передає УНН з посиланням на прес-службу НБУ.

«Регулятивний капітал діючих банків за жовтень 2015 р. зменшився на 10,7 млрд грн. Зменшення відбулося за рахунок збитку двох банків, що були отримані внаслідок формування резервів за активними операціями. При цьому в цілому по системі банків регулятивний капітал за жовтень

збільшився на 27,8 млрд грн за рахунок виходу з банківської системи ПАТ «Дельта банк», – ідеться в повідомленні.

Водночас унаслідок докапіталізації банків тривало зростання статутного капіталу банків – на 190 млн грн у жовтні та на 12,3 млрд грн з початку 2015 р.

Нагадаємо, за жовтень порівняно з вереснем 2015 р. збиток діючих банків скоротився на 39 % (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2015. – 2.12).

Понад 1 млрд грн видано банками на «теплі» кредити.

Станом на сьогодні в Україні банками видано майже 70 тис. «тепліх» кредитів на суму 1,113 млрд грн. Про це під час прес-конференції повідомив голова Державного агентства з енергоефективності та енергозбереження України С. Савчук, передає кореспондент УНН.

«Урядом запроваджено програму з утеплення житла, за якою держава відшкодовує частину суми кредиту та енергоефективне обладнання й матеріали для населення, ОСББ і ЖКБ від 20 до 70 %. Впровадження цього механізму – реальний крок до підвищення енергоефективності у житловому секторі, який на сьогодні є одним із найбільших», – сказав він.

Також, за словами С. Савчука, за кількістю отриманих кредитів продовжує лідирувати Львівщина – 119,90 млн грн, де впроваджено місцеву програму відшкодування частини відсотків для населення, ОСББ і ЖКБ з обласного бюджету.

С. Савчук нагадав, що було прийнято Національний план дій з відновлювальної енергетики до 2020 року й закон України щодо стимулювання розвитку відновлюваних джерел енергії (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2015. – 2.12).

Україна в листопаді імпортувала 1,1 млрд куб. м природного газу.

Україна в листопаді поточного року імпортувала 1,1 млрд куб. м природного газу, передає УНН з посиланням на прес-службу «Укрансгазу».

За даними «Укрансгазу», 65 % газу, імпортованого в листопаді, надійшло з Європи. Водночас з початку року Україна імпортувала 16,2 куб. м газу, у тому числі з Європи було імпортовано 62 % від загального обсягу надходження блакитного палива. Зокрема, протягом 11 місяців 2015 р. зі Словаччини було імпортовано 9,3 млрд куб. м газу, з Російської Федерації – 6,2 млрд куб. м газу, з Угорщини – 0,5 млрд куб. м газу, з Польщі – 0,2 млрд куб. м газу.

Згідно з інформацією відомства, протягом січня – листопада 2014 р. Україна імпортувала 17,9 млрд куб. м блакитного палива, з яких лише 15 % було протранспортовано з території Європи (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2015. – 1.12).

Аграрії намолотили 60 млн т зерна.

Станом на 1 грудня в Україні намолочено 60 млн т зернових і зернобобових культур при середній врожайності 41,5 ц/га, передає УНН з посиланням на прес-службу Міністерства аграрної політики та продовольства.

Згідно з інформацією відомства, найвища урожайність зернових і зернобобових культур у Черкаській області – 59,8 ц/га, Полтавській області – 56,7 ц/га, Хмельницькій області – 55,2 ц/га, Сумській області – 54,2 ц/га, Київській області – 51,9 ц/га.

Нагадаємо, раніше Мінагрополітики прогнозувало валовий збір зернових культур у країні в 2015 р. на рівні 60 млн т, при цьому експорт зерна в поточному маркетинговому році (липень 2015 р. – червень 2016 р.) може становити до 36 млн т.

Також додамо, що, за даними Державної служби статистики, Україна (без урахування тимчасово окупованого Росією Криму) у 2014 р. зібрала 63,8 млн т зернових і зернобобових, що на 2,4 % більше, ніж у 2013 р., і є рекордом для країни за роки незалежності (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2015. – 1.12).

Інвестиції в сільське господарство України збільшилися за дев'ять місяців на 17,1 %.

Інвестиції в сільське господарство України збільшилися порівняно з аналогічним періодом 2014 р. на 17,1 %. Про це повідомив директор Національного наукового центру «Інститут аграрної економіки» Ю. Лупенко, передає УНН.

За даними Інституту аграрної економіки, сільське господарство зберігає інвестиційну привабливість, незважаючи на скорочення обсягу капітальних інвестицій в економіку України. «За даними Держстатистики, обсяг капітальних інвестицій на розвиток сільського господарства, мисливства та надання пов'язаних із ними послуг за дев'ять місяців 2015 р. в порівнянні з аналогічним періодом 2014 р. збільшилися на 5,8 млрд грн – до 16,7 млрд грн», – додав Ю. Лупенко.

За розрахунками науковців інституту, реальне зростання обсягу капітальних інвестицій становить 1,8 млрд грн. За словами Ю. Лупенко, приріст капітальних інвестицій у сільському господарстві досягнуто за рахунок внутрішніх джерел фінансування (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2015. – 1.12).

ПАТ «Укрзалізниця» включена до реєстру операторів відповідно до рішення Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, передає УНН з посиланням на прес-службу НКРЗІ.

«Відповідно до рішення комісії, ПАТ «Українська залізниця» внесено до реєстру операторів, провайдерів телекомунікацій на підставі заяв суб'єктів ринку», – ідеться в повідомленні.

Згідно з інформацією відомства, ПАТ «Українська залізниця» внесено до реєстру операторів для надання послуг доступу в Інтернет, а також послуг фіксованого місцевого й міжміського телефонного зв'язку з правом технічного обслуговування. Зокрема, ПАТ «Українська залізниця» може надавати послуги з експлуатації телекомунікаційних мереж і користування каналами електрозв'язку на території України (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2015. – 2.12).

ПАТ «Укрнафта» в листопаді перерахувала до Держбюджету понад 1 млрд грн податків.

Публічне акціонерне товариство «Укрнафта» заявляє про повне виконання податкових зобов'язань за листопад шляхом перерахування до державного бюджету 1,03 млрд грн. Про це повідомляє прес-служба компанії, передає УНН.

Згідно з інформацією відомства, сплачено 173,71 млн грн ПДВ, 95,31 млн грн податку на прибуток, 674,01 млн грн рентної плати, 83,21 млн грн інших податків.

Крім того, за даними «Укрнафти», за результатами роботи по договорах про спільну діяльність, ПАТ «Укрнафта» сплатило: 122,38 млн грн ПДВ, 316,36 млн грн рентної плати, 16,21 млн грн інших податків.

Нагадаємо, 10 серпня Державна фіскальна служба схвалила процедуру реструктуризації боргу «Укрнафти».

Як повідомляв УНН, за словами голови ДФС України Р. Насірова, станом на 24 листопада Державна фіскальна служба не отримувала пропозиції від «Укрнафти» щодо реструктуризації боргу (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2015. – 1.12).

Введення Росією торговельного ембарго спонукатиме українських виробників до пошуку нових ринків збуту. Відпочатку Україна рахуватиме збитки, проте в кінцевому варіанті вітчизняні виробники виграють, вважає експерт А. Новак.

З 1 січня набирає чинності угода про ЗВТ України з ЄС, після чого в Росії можуть ввести ембарго на українські товари. У короткостроковій перспективі українські виробники рахуватимуть збитки. Проте з часом усі ті галузі, які традиційно експортували в Росію, переорієнтовуватимуться на інші ринки. Як наслідок українські виробники розширять географію свого експорту й підвищать конкурентність власної продукції. Про це в коментарі УНН повідомив економічний експерт А. Новак.

«Будь-які міжнародні угоди, такі як СОТ чи зона вільної торгівлі з ЄС, не можуть замінити внутрішньої політики. Ці угоди просто збільшують

можливості країни та її виробників. Інше питання, як країна і її виробники цими можливостями скористаються. Російський ринок сьогодні, очевидно, для українських виробників закривається. Я вважаю, що це дуже позитивно, адже ті вітчизняні виробники, які робили ставку виключно на російський ринок, розуміють, що варто шукати нові ринки збуту. А це завжди можливість розширити географію свого експорту та підвищити конкурентність власної продукції. Якщо українські виробники скористаються цією перспективою – вони знайдуть на нові ринки, займуть там якусь долю, а потім, не сумнівайтесь, повернуться на російський ринок. І у підсумку українські виробники виграють. Але це середня і довгострокова перспектива. Якщо зараз можна говорити, що ми підраховуємо втрати від закриття російського ринку, то з року в рік це нам буде виходити на лише на користь», – повідомив він.

А. Новак також повідомив, що у випадку торговельного ембарго РФ, Україна піде за «грузинським сценарієм». «У свій час Росія здійснила аналогічні дії по відношенню до Грузії. Був заборонений будь-який грузинський товар на ринку РФ. Грузинські виробники змушені були знайти нові ринки. Знайшли. А потім повернулися на російський ринок. Те саме буде і в нас», – повідомив А. Новак.

Нагадаємо, Росія розширила на Україну заборону на ввезення сільськогосподарської продукції, сировини і продовольства, яку раніше запровадила проти країн Євросоюзу, Канади, США, Австралії та Норвегії. Продовольче ембарго торкнеться України з 1 січня 2016 р., якщо набере чинності економічна частина асоціації з Євросоюзом.

12 листопада заступник міністра економічного розвитку та торгівлі, торговельний представник України Н. Микольська під час міжнародної бізнес-конференції повідомила, що у випадку запровадження Росією ембарго на українські товари після вступу в дію ЗВТ з ЄС Україна готова переорієнтуватися на ринки Казахстану, інших країн СНД і Китаю.

Нагадаємо, 18 листопада Прем'єр-міністр А. Яценюк заявив, що Україна втратить 600 млн дол. через торговельне ембарго (*Українські Національні Новини (<http://www.unn.com.ua>). – 2015. – 1.12*).

У Держстатистики назвали середню площу квартир, що вводилися в експлуатацію протягом 2015 р. Протягом дев'яти місяців 2015 р. в Україні прийнято в експлуатацію 67 тис. 207 квартир. Середня площа квартир становила 87 кв. м. Про це УНН повідомляє з посиланням на інформацію Державної служби статистики України.

Середня площа квартир у міських поселеннях становила 79,5 кв. м, а в сільській місцевості – 107,2. Слід зауважити, що не враховано території тимчасово окупованої АР Крим, а також частини Донбасу.

Нагадаємо, останнім часом на ринку нерухомості найбільш популярними стають квартири невеликої площі. Особливо актуально це на первинному ринку, де інвестори готові придбати житло меншої площі, але в районі з

розвинутою інфраструктурою.

Останнім часом будівельники враховують цю тенденцію. Зокрема, найбільший столичний забудовник ПАТ «ХК «Київміськбуд»», який нещодавно отримав нагороду «Лідер будівельної галузі», пропонує інвесторам квартири різних площ, зокрема й невеликі квартири-студію. Наприклад, забудовник пропонує однокімнатні квартири від 26 кв. м (*Українські Національні Новини (<http://www.unn.com.ua>). – 2015. – 1.12).*

Бюджет Києва на 2016 г. проектується бездефіцитним.

В проекті бюджету Києва на 2016 г. заложено 25,5 млрд грн доходів і 24 млрд грн. витрат. Доходна частина загального фонду становить 25,1 млрд грн, Спеціального фонду – 396 млн грн, витратна частина загального фонду – 21,7 млрд грн, Спеціального – 2,2 млрд грн. Такі дані були представлені на засіданні Постійної комісії Київського міського ради з питань бюджету і соціально-економічного розвитку, передає «РБК-Україна».

Планується, що бюджет міста на наступний рік не буде ні дефіцитним, ні профицитним. 1,5 млрд грн, виникаючих в результаті різниці доходної і витратної його частин, будуть направлені на погашення боргу. Головним джерелом бюджету Києва залишаться субвенції з держбюджету, обсяг яких становить 9,6 млрд грн.

Як повідомив голова бюджетної комісії Київської ради А. Странніков, розмір субвенції з держбюджету ще не остаточно визначено і буде змінено.

Також бюджет міста планується заповнити за рахунок податку з доходів фізичних осіб – 7,9 млрд грн, податку на прибуток підприємств – 1,3 млрд грн, плати за землю – 2,4 млрд грн, єдиного податку – 1,9 млрд грн, акцизних податків – 955 млн грн.

Що стосується витрат, то в проекті бюджету на 2016 г. заплановано фінансувати наступні напрями: освіта – 6,3 млрд грн, охорона здоров'я – 4,7 млрд грн, соціальна захист – 4,9 млрд грн, культура – 778 млн грн, фізична культура і спорт – 231 млн грн, житлово-комунальне господарство – 752 млн грн, транспорт – 1,1 млрд грн, обслуговування боргу – 1,7 млрд грн.

Капітальні витрати спеціального фонду проекту бюджету встановлено на рівні 1,5 млрд грн.

На 9 грудня заплановано відкрите обговорення проекту бюджету і програми соціального і економічного розвитку Києва на 2016 г. По словах А. Страннікова, столичний бюджет повинен бути прийнятий не пізніше 24 грудня.

В 2015 г. доходна частина бюджету Києва становить 24,4 млрд грн, витратна – 23,6 млрд грн. В листопаді Київська рада збільшила доходи і витрати держбюджету-2015 на 460 млн грн (*Мінпром (<http://minprom.ua>). – 2015. – 2.12).*

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ

О третьем транше кредита для Украины говорить рано, отмечает МВФ.

Совет директоров Международного валютного фонда пока не назначил дату заседания по Украине. В Вашингтоне ждут результатов принятия Госбюджета Украины на 2016 год и изменений в налоговое законодательство. Об этом в комментарии УНИАН сообщил глава представительства МВФ в Украине Ж. Ваше. «Даты заседания нет. Мы ждем решений парламента – по бюджету, по налоговым изменениям. Мы хотели бы увидеть то, что будет подано в парламент, что будет принято. В этой связи трудно пока говорить о третьем транше (по программе EFF) до конца года, решений никаких не было принято», – сказал Ж. Ваше.

В то же время он подчеркнул, что бюджет и налоговая реформа – не единственные вопросы, которые интересуют фонд и обсуждаются с фондом. «Мы уже отмечали определенные положительные изменения в фискальной политике, стабилизацию финансовой системы. Сейчас важно все это сохранить. Есть также и другие цели. Но важно все-таки вовремя завершить бюджетный процесс», – отметил Ж. Ваше.

Ранее заместитель министра финансов Украины Е. Макеева заявила, что МВФ согласовал проект Государственного бюджета на 2016 год и налоговую реформу. Минфин обнародовал проект Госбюджета и налоговой реформы 1 декабря.

Как сообщалось, 11 марта текущего года МВФ одобрил программу кредитования экономики Украины с использованием механизма расширенного финансирования (Extended Fund Facility, EFF) общим объемом 17,5 млрд дол. сроком на четыре года. Первый транш по этой программе в объеме 5 млрд дол. Украина получила 13 марта, второй на 1,7 млрд дол. – 4 августа.

Минфин и Нацбанк не исключают, что, несмотря на достижение компромисса по налоговым изменениям и проекту бюджета 2016 г., Украина, вероятнее всего, не получит до конца года третий транш в объеме 1,7 млрд дол. по техническим причинам. Прежде всего в связи с началом рождественских и новогодних праздников.

Получение третьего транша по программе EFF является залогом получения Украиной 1 млрд дол. кредитных гарантий от правительства США, а также финансирования от других кредиторов – Всемирного банка, ЕБРР, правительств стран ЕС (*Минпром (<http://minprom.ua>). – 2015. – 2.12).*

Національний банк України погіршив прогноз золотовалютних резервів до кінця року до трохи більше 13 млрд дол. через ненадходження траншу МВФ. Про це сказала голова Національного банку України

В. Гонтарева на зустрічі з керівниками найбільших банків, передає УНН з посиланням на прес-службу НБУ.

За словами В. Гонтаревої, були амбітні плани до кінця року в разі отримання третього та четвертого траншів за програмою EFF з Міжнародним валютним фондом, резерви повинні були зрости до 18 млрд дол. При цьому, зауважила вона, більш консервативний сценарій у випадку отримання лише третього траншу передбачав обсяг резервів на рівні 15 млрд дол. США.

«Сьогодні отримання нових траншів до завершення поточного року стало менш імовірним. Відповідно, Національний банк був змушений переглянути основний прогноз щодо стану резервів на кінець року. Ми очікуємо, що резерви продемонструють зростання вдвічі порівняно з початком року і сягнуть трохи більше 13 млрд дол. Такий обсяг резервів є достатнім, адже ця сума покриває більше ніж три місяці імпорту», – зазначила голова Національного банку України.

Нагадаємо, у жовтні голова НБУ В. Гонтарева заявила, що до кінця 2015 р. Національний банк України зможе наростити свої золотовалютні резерви до 15 млрд дол. (*Українські Національні Новини (<http://www.unn.com.ua>). – 2015. – 1.12*).

Дефіцит платежного баланса України в октябрі склав 322 млн дол.

Дефіцит текучого счета платежного баланса України в октябрі 2015 г. склав 322 млн дол., за аналогічний період минулого року показав 396 млн дол. Об цьому Національний банк України повідомляє на своєму сайті.

Темп скорочення експорту товарів в октябрі склав 23,3 % (в серпні показав 24 %), тоді як темпи падіння імпорту товарів скоротилися до 21,2 % (в серпні – 34,5 %). По порівнянню з серпнем 2015 г. обсяг експорту знизився на 2,7 %, а імпорту – зріс на 12,9 %.

Обсяги експорту товарів склали 3 млрд дол. За 10 місяців експорт товарів знизився на 32,6 %. Експорт в країни ЄС скоротилися на 31,8 %, його частка в загальному експорті склала 28,6 % (в січні – октябрі 2014 г. він склав 28,3 %). Експорт в Росію скоротилися в 2,2 рази, його частка зменшилася до 12 % (за аналогічний період минулого року показав 18,1 %).

Обсяг імпорту товарів склав 3,6 млрд дол. В січні – октябрі імпорт товарів скоротилися на 34,8 %. Імпорт з Росії скоротилися на 42,1 %, а його частка в загальному імпорту знизилася з 22,5 до 20 %. Імпорт з країн ЄС знизився на 28,9 %, але його частка в загальному імпорту зросла з 31 до 33,8 % (*Четверта Влада (<http://4vlada.net>). – 2015. – 2.12*).

Українці заборгували за електроенергію 2,6 млрд грн. Заборгованість населення з оплати електроенергії на кінець жовтня становила 2 млрд 553,7

млн грн. Про це повідомляє Державна служба статистики, передає УНН.

Згідно з інформацією відомства, упродовж січня – жовтня 2015 р. населенням сплачено за електроенергію 10 млрд 503,4 млн грн, що становить 118,5 % нарахованих за цей період сум.

«Серед регіонів найвищий за середній по країні рівень оплати електропостачання спостерігався в Одеській, Закарпатській та Київській областях – 188,1–160,7 % з урахуванням погашення боргів попередніх періодів, найнижчий – у Чернігівській та Сумській – 67,9 та 74,0 % відповідно», – ідеться в повідомленні.

Додамо, що дані наведено без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, Севастополя та частини зони проведення антитерористичної операції.

Заборгованість населення з оплати електроенергії у вересні становила 2 млрд 352,5 млн грн. Про це повідомляє Державна служба статистики.

Нагадаємо, у жовтні цього року заборгованість населення за житлово-комунальні послуги зменшилася порівняно з вереснем на 0,3 % – до 11,84 млрд грн (*Українські Національні Новини (<http://www.unn.com.ua>)*. – 2015. – 1.12).

Обсяг металургійного виробництва в Україні за дев'ять місяців зменшився на понад 20 %.

Обсяги металургійного виробництва в Україні за дев'ять місяців 2015 р. порівняно з аналогічним періодом 2014 р. зменшилися на 20,3 %. Про це повідомляє прес-служба НБУ, передає УНН.

За даними НБУ, у вартісному вираженні обсяг металургійного виробництва за дев'ять місяців поточного року порівняно з аналогічним періодом 2014 р. зменшився на 39,7 %.

Водночас частка металургії в промисловості за результатами 2014 р. зменшилася до 16,5 %, у товарному експорті – до 30 %, до 3 % частка металургії зменшилася у створенні ВВП.

Як повідомляв УНН, Україна в жовтні 2015 р. виробила 2,055 млн т сталі, що на 559 тис. т (на 6,4 %) більше порівняно з жовтнем минулого року (*Українські Національні Новини (<http://www.unn.com.ua>)*. – 2015. – 1.12).

Борги населення за комунальні послуги в жовтні зменшилися на 0,3 %.

У жовтні цього року заборгованість населення за житлово-комунальні послуги порівняно з вереснем 2015 р. зменшилася на 0,3 % – до 11,84 млрд грн. Про це повідомили УНН у Державній службі статистики.

Згідно з інформацією відомства, середній термін заборгованості населення за всі послуги становив 3,1 місяця.

Зокрема, у жовтні 2015 р. мали борг за три місяці й більше: за централізоване опалення та гаряче водопостачання – 24,6 % власників

особових рахунків, утримання будинків і споруд та прибудинкових територій – 20,4 %, вивезення побутових відходів і централізоване водопостачання та водовідведення – по 19,1 %, газопостачання – 16,9 %.

Додамо, що дані наведено без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, Севастополя та частини зони проведення антитерористичної операції.

Нагадаємо, у вересні цього року заборгованість населення за житлово-комунальні послуги зменшилася порівняно із серпнем на 0,4 % – до 10,89 млрд грн.

Також повідомляється, що в січні – жовтні 2015 р. населенням України за житлово-комунальні послуги сплачено 37,7 млрд грн, що становить 97,7 % нарахованих за цей період сум (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2015. – 1.12).